

BLANKEN
EN
ZWARTEN

BLANKEN EN ZWARTEN.

VRIJ NAAR HET HOOGDUITSCH

VAN

FRANZ HOFFMANN.

Door den Schrijver der „Lentejaren” enz.

HAARLEM,
I. DE HAAN.

Lith. Emrik & Bingen

BLANKEN EN ZWARTEN.

BLANKEN EN ZWARTEN.

DE KOOPMAN.

Het was een prachtige zomeravond. De zon liet haar laatste purperen stralen zacht over de rustige golven der rivier glijden, die met statigen ernst het strand naderde. Hier en daar trad een wilde golfslag buiten haar oever, doch alles ademde vrede en rust. Duizende sterren verhelderden den hemel, glinsterden en verdwenen, doch boden een prachtig schouwspel aan. Het was een aangename temperatuur. De hitte van den dag had plaats gemaakt voor een koelen avond, en iedere zachte windvlaag, die in het woud ruischte, bracht verademing aan voor de hitte, die er des daags geheerscht had. Op enkele plaatsen, eenigermate verwijderd van het strand, daar waar de ingang van het bosch een opening aanbod, ontwaarde men met gebouwde huizen, uit boomstammen vervaardigd, en met witte kalk overdekt, die een zilveren gloed vertoonden bij het ondergaan der zon.

Dicht bij de rivier zag men, op een heuvel, een

DE KOOPMAN.

tamelijk groot gebouw, omringd van eenige arbeiderswoningen, benevens kleine hutten, die tot stalling voor het vee of tot berging van voeder en hooi dienden. Verder landwaarts in, stonden hier en daar nog eenige woningen, die allen, omgeven door tuinen, een liefelijk schouwspel aanboden. Dit prachtige landschap werd nog gestoffeerd door welige bouwlanden, waarop maïs, koren, rogge en andere veldvruchten welig stonden te bloeien.

Het geheel gaf ons den indruk van een welvarende, goed onderhouden landstreek, en wie het daarvoor hield had zich in zijn meening niet bedrogen. In het groote huis op den heuvel, waar op dit oogenblik juist de laatste zonnestralen hun schijnsel op de vensters werpen, woont de eigenaar van al deze bezittingen, een rustig eerwaardig grijsaard van ruim zeventig jaren. Hij had van zijn jonge jaren af, toen hij krachtig en gezond was, hard gewerkt, en daardoor kon hij nu op zijn ouden dag het werk aan het volgend geslacht overlaten, terwijl hij met het oog der ondervinding vele goede raadgevingen en wenken bleef uitdeelen. Zijn kinderen volgden het goede voorbeeld, hen door hun vader gegeven, zoodat dezen niets meer overbleef dan de bezigheden gade te slaan.

Martin Strecker, zoo heette de grijsaard, zat op den zomeravond, dien wij zoo even beschreven hebben, onder de warande van zijn huis, die een prachtig vergezicht over de rivier aanbood, terwijl hij tevens

DE KOOPMAN.

van de kleurenpracht en frissche geuren, die er uit het bosch tot hem kwamen, rijkelijk genieten kon. Het rustuur van het werkvolk had reeds geslagen; de vlijtige landlieden kwamen met hun gereedschap op de schouders en de veldflesch in de hand van het land en keerden huiswaarts. Ook August, de zoon van den grijsaard, verscheen op dit oogenblik, vergezeld van zijn vrouw en zes gezonde kinderen, onder de warande, om dezen heerlijken avond, na afloop der werkzaamheden, met zijn geliefden vader door te brengen.

Deze luisterde met aandacht naar het verslag van hetgeen er dezen dag gewerkt was, en toen deze bezigheid, waarmede de werkzaamheden van den dag besloten werden, afgelopen waren, kropen de kleinen op zijn knieën; grootvader liet zich dit gaarne welgevallen en spoedig was hij dan ook door alle zes omringd.

„Wat is het een heerlijke avond, grootvader,” riep de dertienjarige Julius, terwijl hij zijn hand op den schouder van grootvader lag, en met heldere oogen het prachtige schouwspel, dat hen omringde, bewonderde. „En wat is het hier een heerlijk oord,” voegde hij er tegelijk bij. „Grootvader! Zijn er wel plaatsen in Europa, die even schoon zijn als dit plekje?”

Grootvader keek den knaap vriendelijk aan, lachte en streek zijn hand door de blonde lokken.

DE KOOPMAN.

„Europa is een schoon deel van onze aarde, en Duitschland, ons geliefd vaderland, is een prachtig land,” antwoordde hij.

„Wat zegt gij, grootvader?” hernam Julius, terwijl ook de andere kinderen naar het gesprek stonden te luisteren. „Is Amerika dan niet ons vaderland?”

„Wel uw vaderland, en dat van uw vader en van mij,” antwoordde de grijsaard, „maar het vaderland van uw overgrootvader, die nu reeds lang in de groeve rust, ligt aan de overzijde der zee, ver van dezen bodem.”

„Maar,” vroeg de elfjarige Markus, de broeder van Julius, „grootvader, hoe is onze overgrootvader hier gekomen? En als het waar is, wat gij zegt, dat Duitschland zoo'n prachtig land is, waarom heeft hij het dan verlaten?”

„Een samenloop van omstandigheden,” antwoordde de grootvader, na eenige oogenblikken in gedachten verzonken te hebben gezeten, „voerde hem over zee. En wij hebben het aan zijn deugden en godsvrucht te danken, dat wij hier onze huisvesting gevonden hebben, waar wij vrij, gelukkig en onafhankelijk leven kunnen. De lotgevallen van uw overgrootvader zijn zeer merkwaardig, zonderling en buitengewoon.”

„Beste, goede grootvader,” riepen de grootste der kinderen als uit één mond, terwijl zij zich allen rondom hem schaarden, „och, vertel ons eens de lotgevallen van onzen overgrootvader!”

DE KOOPMAN.

De grijsaard was oogenblikkelijk gereed om aan het verzoek van zijn kleinkinderen te voldoen. Allen zwegen, keken grootvader met belangstellende oogen aan en hingen als het ware aan zijn lippen.

„Ongeveer tachtig jaren geleden,” zoo begon de grijsaard, „leefde er in een kleine stad in Duitschland een koopman, Martin Strecker genaamd, die wel niet voor een rijk, maar toch welgesteld man gehouden werd. Hij leefde eenvoudig en bedaard in den kring van zijn huisgezin, hetwelk uit een beste vrouw, één jongen en drie meisjes bestond, die godvreezend en leerzaam opgevoed werden. August, zoo heette de knaap, evenals uw vader, was een knappe, vlugge jongen. Toen hij ouder werd, toonde hij buitengewone talenten en een vlijtige natuur te bezitten. Zijn leermeester sprak tegen zijn vader altijd met den meesten lof over hem, en bewonderde de vlugheid waarmede hij leerde. Ofschoon zijn vader bepaald plan had hem op te leiden, om eenmaal zijn opvolger te worden in zijn koopmanszaak, gaf de goede man, uit liefde voor zijn zoon, dit plan op, en liet hem aan de universiteit doorstuderen, hopende op deze wijze een geleerde van hem te maken. August was zeer gelukkig met deze schikking; studeren was zijn lust en leven, en altijd was hij met zijn boeken bezig. Hij beschouwde deze als zijn beste vrienden, waarvan hij kennis en wetenschap kon opdoen. August wilde in de genees- en

DE KOOPMAN.

heelkunde studeeren, want deze vakken trokken hem altijd het meeste aan, en na met zijn vader over deze keuze geraadpleegd te hebben, werd dit vak door beiden goedgekeurd.

„Als de moeder van August in gepeins verzonken nederzat, droomde zij reeds over de toekomst, en zag in haar verbeelding haar zoon als geneesheer de zieken bezoeken; met trots sloeg zij zijn werkzaamheden gade, en het was haar als hoorde zij hem reeds moed en troost uitspreken aan de legersteden der zieken of gekwetsten. Ook August had steeds zijn levensdoel helder voor den geest. De goede, vlijtige jongen, die geen enkel oogenblik liet verloren gaan, maar altijd in zijn kamer zat te studeeren, kon niet denken dat een geheel andere levensloop voor hem weggelegd was.

August was reeds in het laatste studiejaar, toen hij een brief ontving, die plotseling al zijn hoop in rook deed vergaan. Op zekeren morgen trad de postbode zijn kamer binnen, en stelde hem een brief met een breeden rouwrand ter hand, die van zijn ouderlijk huis gezonden was. August opende hem met bevende handen, en las de volgende woorden, die door zijn moeder geschreven waren :

„Arme jongen!

Kom spoedig huiswaarts, uw vader is door een valschen vriend bedrogen geworden, en heeft hier-

DE KOOPMAN.

door al wat hij bezat verloren. Schrik over deze zaak heeft hem zoozeer getroffen, dat hij aan de gevolgen van een beroerte is overleden. God sterke ons in onzen toestand!

Uwe diepbedroefde moeder.”

Doodsbleek en met bevende handen pakte August al wat hij bezat bij elkander en spoedde zich naar de ouderlijke woning. Ach! tot nu tot was de aankomst aldaar altijd een feestdag geweest; altijd werd hij onder luid gejuich door ouders en zusters tegemoet gesnel. Nu kwam hij met tranen in de oogen, en werd door weenende bloedverwanten ontvangen. Diepbedroefd werd hij door zijn moeder, die geen woord spreken kon, omhelsd. Zijn zusters stonden met gevouwen handen en rood geweende oogen bij hem, en zijn vader, de man, die hij zoo innig liefhad, was er niet meer; hij rustte reeds in het zwijgende graf. De goede August zou hem hier op aarde nimmer wederzien. Al wat de diepbedroefde knaap eindelijk vernam, bevestigde maar al te zeer den inhoud van den brief.

Een schijnheilige vriend, die het vertrouwen zijns vaders had weten te winnen, had den anders zoo voorzichtigen koopman in een handelzaak weten te wikkelen, waarvan de uitkomsten, volgens zijn zeggen, allerveroordeeligst zijn moesten. Zonder eenig kwaad vermoeden, vertrouwde Martin Strecker zijn

DE KOOPMAN.

geheele vermogen aan den vriend, en deze vluchtte met de som den volgenden nacht, zonder dat zijn verblijfplaats ooit bekend werd. Alle navorschingen waren vruchteloos. Toen zijn schandelijk verraad ontdekt werd, was hij reeds eenige dagen vertrokken en alzoo ver uit het bereik der politie. De overtuiging, dat Strecker door deze lichtgeloovigheid zijn vrouw en kinderen ongelukkig gemaakt hadden, kwelde hem zoo zeer, dat een ziekbed van eenige dagen een einde maakte aan zijn leven van verdriet en kommer.

August had eenigen tijd noodig, voor hij den toestand kon overzien, waarin zijn moeder en zusters zich bevonden. Doch eindelijk vatte hij moed, en vertrouwde op God, die hun niet verlaten zou. Hij begreep, dat hij de steun van zijn goede moeder en lieve zusters worden moest. Met ernst overlegde hij, op welke wijze hij de zijnen voor volslagen armoede behoeden kon. Hij pluisde de kantoorboeken van zijn vader na; rekende, schreef, zocht en deed wat in zijn vermogen was, om de overblijfselen van het gestrande schip bij elkander te krijgen, en te redden, wat er nog gered kon worden.

Het was echter een geringe som, die hij nog uit de boeken wist te halen, en spoedig kwam hij tot de ervaring, dat het geheele bedrag nauwelijks toereikend was om de zijnen een paar jaren hoog zuinig te onderhouden. Er bestond volstrekt geen

DE KOOPMAN.

mogelijkheid voor hem, om zijn studiën te voleindigen, en juist dit veroorzaakte hem het meeste leed; dit was de bitterste druppel in den kelk der smart, want juist daardoor zou hij in staat kunnen gesteld worden, om later in het onderhoud van moeder en zusters te kunnen voorzien.

„Beste, goede jongen,” riep de weenende moeder, toen August haar, zonder iets te verheelen, den geheelen toestand der zaken had blootgelegd. „Wat moet er nu van u worden? Lieve hemel! moet dan uw vlijt, uw inspanning, alles te vergeefs geweest zijn? Beste August, wat moet gij beginnen?”

Ofschoon August zelf geen raad wist, wilde hij toch niet, dat het leed van zijn moeder om zijnentwil nog vergroot zou worden. Met een blik, zoo opgeruimd mogelijk, trachtte hij de goede vrouw moed in te spreken.

„Maak u om mij niet ongerust, beste moeder,” zeide hij. „Wat ik geleerd heb, is nimmer verloren, en al is het niet voor het oogenblik, later kan het mij te pas komen. Wees niet moedeloos, beste moeder, vertrouw op de toekomst, wie weet hoe goed alles eindelijk nog te recht zal komen. Laat mij denken en een uitkomst zoeken. Ik ben jong, gezond en heb mijn tijd goed besteed; het zou toch wel ongelukkig zijn als er voor mij niets te vinden was, waarmede ik voor u en mijn zusters zou kunnen zorgen.”

Die zachte en welgemeende woorden van August

DE KOOPMAN.

oefenden een weldadigen invloed uit op de troosteloze vrouw. Hij deed haar alles van de toekomst verwachten en peinsde gedurig over dit punt na: wat zal ik aanvangen om geld te verdienen? Hij zocht de vrienden van zijn vader op, en verzocht hen om raad, maar niemand wist hem daaraan te helpen. Hij deed moeite om een post als huisonderwijzer te krijgen, maar ook dit mislukte, want hij was nog veel te jong, en bezat niet de noodige getuigschriften, die voor een dusdanige betrekking vereischt worden.

Eindelijk wist hij schrijfwerk te krijgen. Van den vroegen morgen tot den laten avond zat hij stukken over te schrijven; maar helaas! het karige loon, dat hij voor dezen arbeid ontving, was veel te gering om de zijnen te onderhouden. Veel minder was er in de toekomst voor hem eenige verbetering te verwachten.

Met een bezorgd hoofd zat August op zekeren avond aan zijn lessenaar. Het moede hoofd rustte op zijn handen, en met strakke oogen staarde hij in het flauwe schijnsel van een dun kaarsje, het eenige licht, dat zich in het vertrek bevond. Het kleine vermogen, dat hij nog uit de boeken zijns vaders had weten te redden, werd al kleiner en kleiner, en nergens zag hij eenig uitzicht, om die langzaam minderende som te vergrooten. Het akelige spook van honger en gebrek stond hem helder voor den geest.

DE KOOPMAN.

August," zeide zij, „als dit dokument werkelijk waarde had, dan had uw vader het niet doelloos laten liggen; maak u dus niet blijde met een ijdele hoop, want de uitslag zou voor u verschrikkelijk zijn."

„Lieve moeder," antwoordde August, „ik geloof nog niet, dat wij alle hoop mogen opgeven. Voor vader had dit ruwe land geen waarde; hij had een goede zaak, en had geld genoeg om u en ons allen rijkelijk te onderhouden. Met ons is dit een geheel ander geval. Wij zijn arm, ik zie geen kans om hier in ons vaderland voor allen den kost te verdienen, en het denkbeeld, lieve moeder, dat gij eerstdaags op uw ouden dag gebrek en kommer zoudt moeten ondervinden, maakt mij het leven benauwd. Daarentegen, als ik mij reisvaardig maakte en naar dat heerlijke vruchtbare land toog, als ik moeite deed om mijn rechten op die bezitting te doen gelden, iets waaraan ik niet twijfel, want oom heeft alles goed beschreven en dan, moeder, dan zou ik in staat gesteld worden u een nieuwe bezitting, een gelukkig huisgezin en een onbezorgde toekomst te verschaffen. O, moeder, hoe tevreden zou ik zijn, als ik u, die ik zoo liefheb, gelukkig kon maken. Als ik uw oogen droogen kon en de sporen van verdriet en zorg kon doen verdwijnen. Als ik hiertoe in staat was, lieve, beste moeder, dan zou ik den gelukkigsten sterveling der aarde zijn."

„Beste jongen," zeide de moeder, en tranen van

DE KOOPMAN.

aandoening biggelden langs haar wangen, toen zij August aan haar hart drukte. „Hoe gelukkig gevoel ik mij, door uw trouwe zelfopofferende liefde. Maar, August, gij bedenkt niet welke gevaren en moeilijkheden gij te overwinnen zult hebben, als gij dit plan ten uitvoer brengen wilt. Gij zijt nog zoo jong en onervaren. Wat zoudt gij kunnen uittrichten, zelfs als gij in uwe onderneming slaagt en men uwe rechten erkent? Zoudt gij u in een woeste eenzaamheid willen opsluiten en uw geheele toekomstig leven in de wildernissen willen doorbrengen, alleen om de weinige dagen, die mij nog te wachten staan, met bloemen en welvaart te strooien? Dat kan, dat mag ik niet toestaan, beste jongen.”

„Och, beste moeder,” hernam August, „er is voor mij hier in Duitschland toch geen vooruitzicht. De toekomst is donker, en een ellendig leven is alles wat mij te wachten staat. Wij zijn zonder middelen om mijn studiën te voltooien; ik vraag u, wat zal dus mijn lot wezen? Ik zal een arm schrijver en copïist blijven, en nooit zal ik tevreden kunnen zijn, altijd zal mij het zelfverwijt ter nederdrukken, dat ik door traagheid verzuimd heb, datgene tot mijn eigendom te maken, wat mij rechtmatig toekomt. Laat ik het beproeven, lieve moeder, wij kunnen er niets bij verliezen, maar daarentegen kan de winst groot zijn en al onze verwachtingen ver overtreffen.”

De goede vrouw wist niet wat zij antwoorden zou.

DE KOOPMAN.

Onrustig en angstig stond hij eindelijk van zijn stoel op, naderde met zachten tred, om zijn moeder, die reeds te bed lag, niet te storen, den lessenaar van zijn vader, en greep naar de kantoorboeken, om nog eenmaal alles na te zien en na te rekenen, in de hoop nog de een of andere kleine, onafgerekende post te zullen vinden. Maar helaas! hoe hij zocht of rekende, nergens was iets te vinden dat zijn verlangen kon bevredigen. Zuchtende bukte hij, om de boeken weder op hun plaats te bergen. Ziet, daar ontdekt hij bij het flauwe schijnsel der kaars in den hoek van den lessenaar een klein ijzeren kistje, een voorwerp, dat hij tot heden nog niet gezien had. Met koortsachtige gejaagdheid greep hij het aan en trok het uit den lessenaar. Het was een klein, ijzeren brandkastje. De sleutel stak in het slot. Hij opende het, tilde het deksel omhoog en bekeek den inhoud. Als hij gedacht had een verborgen schat van goud of zilver geld te zullen vinden, dan vond hij zich geweldig bedrogen. Hij vond 'er niet anders in dan een stapel papieren en perkamenten, die hij op den lessenaar uitstrooide.

„Niets dan geschreven stukken,” prevelde hij en een bittere lach plooide zich om zijn lippen. „Daarmede kunnen moeder en zusters hun honger niet stillen.”

Reeds was hij voornemens al de papieren weder bij elkander te doen en in de kist weg te bergen,

DE KOOPMAN.

maar zijn nieuwsgierigheid prikkelde hem, en spoedig had hij een der papieren opengeslagen en in de hand genomen. Met belangstelling begon hij te lezen. Het stuk was in de Engelsche taal geschreven, en gelukkig dat hij die taal verstond.

„Hoe is vader aan Engelsche papieren gekomen?” prevelde hij. „Voor zoover ik weet, heeft hij nimmer met overzeesche huizen handel gedreven.”

Hij begon het geschrift te lezen, eerst uit nieuwsgierigheid, maar spoedig toonde hij meer belang in den inhoud te stellen. Een roode blos overtoog zijn gelaat; zijn oogen schitterden; hij las al verder, nam het eene papier en perkament na het andere in de hand, en lette er niet op, dat zijn kaarsje weldra geheel opgebrand zou zijn. Eindelijk kwijnde de vlam, flikkerde nog eenmaal op en bezweek daarna.

„Wel verschrikkelijk,” riep August, „dat is jammer. Juist nu, nu ik wat ontdekte, dat mij moed gaf iets te zullen vinden, waardoor ik in staat gesteld zou kunnen worden, om voor mijn goede moeder en zusters te zorgen en hun toekomst te verzekeren, nu kan ik niet verder lezen. Ik moet toch eens zoeken, of ik hier of daar nog niet een stukje kaars vinden kan.” Hij ging in de keuken, opende kisten en kasten, tastte in het donker met de handen links en rechts, maar nergens vond hij wat hij zocht. „Nu dan,” prevelde hij, „dan moet ik geduld hebben totdat de zon aan den hemel

DE KOOPMAN.

komt, in dien tijd heb ik gelegenheid om na te denken over hetgeen ik gelezen heb."

In donker verzamelde hij de papieren bij elkander, borg ze zorgvuldig in het kistje, draaide het slot om, en nam den sleutel mede naar zijn kamer. Hij ontkleedde zich en ging te bed, maar er verliepen uren voor hij in slaap viel. Zijn gedachten waren zoodanig vervuld met hetgeen hij in het laatste uur gelezen had, dat er aan slapen geen denken was. Toen eindelijk de vermoeidheid hem de oogen sloot, kon hij nog niet rusten; onrustige droomen hielden hem bezig. In zijn verbeelding doolde hij in een vreemd land rond; ondoordringbare bosschen en wildernissen moest hij doorkruisen, hemelhooge boomen met allerlei soort van vogels, vertoonden zich aan zijn oogen; het gekras der vogels en de vreemde geluiden, die de dieren des wouds aanhieven, jaagden hem schrik en ontsteltenis aan. Met moeite drong hij, in zijn verbeelding, al dieper en dieper in het woud. Breede stroomen, hooge steile rotsen, doornige planten beletten hem ieder oogenblik zijn weg te volgen; verscheurende dieren staarden hem met vonkelende oogen aan en vertoonden hun groote tanden. Zijn hart klopte. Eensklaps verdween dit geheele droomgezicht, en nu was hij verplaatst in een prachtig bloemrijk oord, door heldere beken omzoomd, waarover de vriendelijke stralen der zon een aangename tint verspreidden. In plaats van bloemen

DE KOOPMAN.

hingen er aan de planten prachtige edelgesteenten; groote veelkleurige vlinders vlogen van den eenen tak op den ander, of fladderden lustig in den zonneschijn rond; kleine prachtige vogeltjes deden hun liefelijk gekweel hooren.

August trachtte er een, die van den eenen tak op den ander vloog, met de hand te grijpen, maar de schitterende glans der edelgesteenten verblindde hem — hij verschrikte en ontwaakte. De eerste zonnestraal was reeds in zijn kamer doorgedrongen, en had hem uit den onrustigen slaap gewekt.

„Wonderlijke gezichten heb ik in mijn droomen gehad,” prevelde hij, zijn handen over de oogen wrijvende. „Hoe kom ik nu aan zulke dingen? Ach, ik begrijp er alles van. . . die papieren, ja, die papieren hebben er de schuld van. Kom, spoedig aan 't werk. Ik ben verlangend om verder met den inhoud kennis te maken.”

„Een wonderlijke zaak,” vervolgde hij. „De inhoud van het kistje kan een prachtige vondst voor ons wezen, ten minste, als de omstandigheden niet veranderd zijn. Maar laat ik eerst bedaard alles onderzoeken en dan — dan staat mijn plan vast! Maar eerst moet ik moeder alles laten lezen en haar vertellen wat mijn plan is.”

Hij verliet zijn slaapvertrek, nam de papieren, las en herlas nogmaals hetgeen hij reeds den vorigen avond gelezen had, en ging toen met de documenten

DE KOOPMAN.

naar zijn moeder, die reeds met haar huisselijke werkzaamheden bezig was.

„Moeder,” zeide hij, nadat hij haar eerst een goeden morgen had toegewenscht, „weet gij er iets van, dat vader nog een broeder gehad heeft?”

„Ja zeker, beste August, hij heette Dietrich, en is reeds vroeg, ik meen dat hij nog geen achttien jaren oud was, naar het buitenland gegaan. Uw goeden vader heeft nog dikwijls over hem gesproken; het moet een echte woelwater geweest zijn, die nergens rust had, en eindelijk eenige avonturen gehad heeft in Engelsche dienst. Hij is als soldaat naar Amerika gegaan, en heeft zich daar in een oorlog tegen de Wilden zeer verdienstelijk gemaakt, zoodat hij tot den rang van officier is opgeklommen. Hij is nooit weder in zijn geboorteplaats teruggekomen, en heeft zijn graf in den vreemde gevonden. Uw vader heeft, nu ongeveer tien jaren geleden, al die berichten ontvangen, met een klein ijzeren kistje, dat ik later nooit weder gezien heb. Hij heeft het zeker ergens weggeborgen en er nooit weder naar gekeken. Hiervoor bestonden redenen, want hij wilde niet gaarne iets over zijn broeder hooren; de herinneringen aan hem waren zeker niet heel aangenaam; ik geloof niet dat hij in den vreemde zeer gelukkig geweest is.”

„En dat kistje, moeder, heb ik gisteren avond gevonden,” riep August. „Het bevat eenige brieven,

DE KOOPMAN.

een dagboek en meer dergelijke zaken; uit alles is op te maken, dat oom Dietrich zich in het vreemde land juist niet ongelukkig gevoeld heeft. Hij schijnt een zeer bemind en geacht officier te zijn geweest. En heeft hij al tijdens zijn leven geen fortuin gemaakt, uit deze papieren blijkt ten duidelijkste, dat hij ten minste geen gebrek geleden heeft. Onder meer vond ik ook een dokument, moeder, ziet eens, dat is het." Dit zeggende haalde August een groot papier te voorschijn en sloeg dit open.

„Het is in 't Engelsch geschreven, en afgegeven door den Gouverneur der Engelsche bezittingen in Amerika. De inhoud is, dat kapitein Dietrich Strecker voor zich, zoo wel als voor zijn erven, als blijk van erkentelijkheid voor de schitterende diensten, het gouvernement bewezen, een strook land van ongeveer 20.000 Aren in vrij en onbezwaard bezit werd aangewezen. De ligging van het land is duidelijk omschreven, en de omtrek is zeker grooter dan menig klein Duitsch vorstendom. Welnu, moeder, dit land is ons eigendom. Een brief, door oom zeker in de laatste dagen van zijn leven geschreven, houdt in, dat hij vader als eenigen erfgenaam van zijn bezittingen benoemt. Moeder, wat een groot geluk zou het voor ons allen zijn, als deze stukken nog geldig waren, en wij die geheele bezitting in eigendom konden aanvaarden!"

De moeder schudde bedenkelijk het hoofd. „Beste

DE KOOPMAN.

Zij kon haar zoon niet geheel ongelijk geven; het was waar, er bestond voor hem in zijn vaderland niet veel vooruitzicht; zijn toestand was treurig en zorgvol, terwijl hij in den vreemde, in Amerika, als een jonge krachtvolle en vlijtige knaap, mogelijk de kans had een eervolle betrekking in de maatschappij te verwerven. De hoop deed het moederhart zwijgen en haar berusten in een toekomst, die zij met haar liefderijk moederhart met angst en zorg te gemoet ging.

„Maar de middelen,” zeide zij, half op toegevend, half op wijfelenden toon. „Hoe wilt gij aan het geld voor uw overtocht komen? En later, vanwaar moet het geld komen, om mij en uwe zusters de groote zeereis te laten doen? Och, beste jongen, het zijn onmogelijkheden, die gij u in het hoofd gehaald hebt.”

„Daarover heb ik reeds nagedacht, moeder,” antwoordde August. „Wij moeten beginnen met ons huis, het eenigste wat wij ons eigendom kunnen noemen, te verkoopen; hierdoor geraken wij in het bezit van een som, groot genoeg om mijn overtocht te betalen, en om u en mijn zusters twee of drie jaren onderhoud te verschaffen; natuurlijk moet alles zoo zuinig mogelijk worden ingericht. Zoo lang zal echter mijn afwezigheid niet duren. Als ik maar eerst zonder hindernissen in New-York ben aangekomen, dan weet ik wel raad te schaffen, iets waarover ik u nog niet gesproken heb. Oom Dietrich heeft daar een

DE KOOPMAN.

kapitaal van twee duizend dollars, waarschijnlijk oververdiend geld, gedeponeerd, en daar hij vader erfgenaam van al zijn bezittingen heeft gemaakt, zal men er geen bezwaar in vinden mij die som uit te keeren. En met dit geld, lieve moeder, kunnen wij alle onkosten bestrijden, reis, inrichting, aankomst en het noodige huisraad en gereedschappen; alles, ja alles. Ja, lieve moeder, geloof mij, het is een bestiering, dat dit kistje in mijn bezit gekomen is; de ontdekking dezer papieren maken mij meer dan gelukkig, en nooit zou ik een gerust oogenblik beleven, als ik niet alles in het werk stelde wat mogelijk was om tot zekerheid in deze zaak te komen. Vertrouw op mij, lieve moeder, ik zal niet onvoorzichtig of roekeloos te werk gaan."

„Maar die verschrikkelijke reis, mijn kind, die zeegevaaren, de stormen die u bedreigen. Och, lieve hemel, ik zal bij iedere windvlaag, bij iedere regenbui ineenkrimpen van angst."

August lachte. „Moeder," zeide hij op een toon zoo kalm mogelijk, „kan ons niet overal een ongeluk overkomen? Laten wij vertrouwen stellen in Hem die de stormen uitzendt, en de liefelijke zonnestralen het aardrijk doet koesteren. Vol vertrouwen aanvaard ik de reis, want ik ben overtuigd dat mijn plicht mij roept en dat ik geen roekelooze daad pleeg."

„Het is wel, mijn zoon," antwoordde de moeder,

DE KOOPMAN.

terwijl zij August in haar armen sloot, „een beste jongen, die voor zijn moeder zorgen wil, zal de hulp van God niet onthouden worden. Hij zegene en behoede u voor gevaar. Ga heen in vrede, mijn beste August, ik zal dagelijks voor u bidden.”

Vol moed maakte August alle voorbereidingen. Nu was hij met zich zelve tevreden, want alles wat hij deed was niet alleen voor zich zelve, maar tot welzijn van zijn lieve moeder en hulpbehoevende zusters; dit deed hem alle gevaren der reis en alle moeielijkheden, die hem te wachten stonden, ligt stellen. Geen gevaar was hem te groot en geen offer te zwaar als het strekken kon tot welzijn van zijn dierbaren. Hij twijfelde zelfs niet meer aan het welslagen van zijn onderneming, en rustig ging hij een toekomst tegemoet, waarvan men het beste verwachtte.

„Waarom zou mij leed wedervaren?” zeide hij, „het doel, waarnaar ik streef, is goed.” Met zulke gedachten beziel, maakte hij al wat er gedaan moest worden in orde, zoowel den verkoop van het huis, de regeling der weinige gelden waarover hij te beschikken had en eindelijk de benoedigdheden voor de reis. Alles ging dan ook naar wensch, er scheen zegen op zijn onderneming te rusten. Het woonhuis bracht veel meer geld op dan men verwacht had, en hierdoor werd een groote zorg weggenomen. Nu wist hij, dat er, na aftrek van zijn reiskosten, geld

DE KOOPMAN.

genoeg voor moeder en zusters overbleef om eenigen tijd behoorlijk te kunnen leven. Spoedig was de dag daar, wáarop het vertrek bepaald was. Het afscheid van moeder en zusters was hartverscheurend, maar ook dat was spoedig doorleefd, en vol moed en met een opgeruimd hart begon August zijn reis, terwijl de achterblijvenden hem met zegenende handen nastaarden en menig vurig gebed voor zijn welzijn ten Hemel zonden.

DE REIS.

Zonder eenige bijzondere ontmoetingen kwam August te Bremen aan, en keek terstond uit naar een schip, waarmede hij naar Amerika kon komen. In dien tijd was de correspondentie tusschen Europa en Amerika nog niet zoo geregeld als tegenwoordig. Het was een gelukkig toeval voor August, dat hij zeerspoedig met een koopvaardij-kapitein in aanraking kwam, die plan had reeds den volgenden dag de groote zeereis aan te vangen.

August meldde zich bij hem aan, en verzocht hem om als passagier de reis mede te mogen maken. De kapitein was een oude snorrebaard, met een zeer onvriendelijk uiterlijk. De jaren hadden zijn hoofd-

DE REIS.

haar en baard vergrijsd; lange grijze lokken fladderden hem om het hoofd, terwijl de baard tot op de borst afhing. De zon en het warme klimaat hadden zijn huid verschrompeld en bruin getint. Diepe groeven op het voorhoofd gaven hem het voorkomen van een nadenkend man. Zijn kleine donkere oogen kwamen helder achter de zware wimpers te voorschijn, en de dikke op elkander gesloten lippen gaven te kennen, dat hij niet gewoon was zonder noodzakelijkheid veel woorden te bezigen. En toch, als men zich verbeelde, dat kapitein Steding een ruw en onbarmhartig man was, dan had men zich geducht in die meening bedrogen. Die ruwe korst bedekte een edel hart. Ofschoon hij reeds menigen storm getrotseerd en vele onaangenaamheden doorleefd had, bezat hij een zeer gevoelige inborst; uit die kleine donkere oogen straalden geen ruwheid, maar een flinke heldere blik voor de zaken, die hij te verrichten had en waarvoor hij geroepen werd.

Toen August hem naderde, zat hij in een koffiehuis, dat op de kade uitzicht had; rustig zat hij een glas wijn te drinken, en keek met een opgeruimden blik door het opengeschoven raam naar de schepen die in de haven lagen, waaronder ook zijn schip, „de Cornelia,” zich bevond, dat als een der schoonste vaartuigen en beste zeilers bekend stond.

„Wat wilt gij, jongeling?” vroeg hij, toen August hem vriendelijk met de hoed in de hand naderde,

DE REIS.

en daardoor te kennen wilde geven, dat hij den kapitein spreken wilde.

„Kapitein,” antwoordde August, die eenigszins verlegen was, doch met vriendelijke oogen nader trad. „Ik zou gaarne met u de reis naar Amerika maken.”

„Zoo, zoo!” hernam de kapitein, en keek August met scherp doordringende blikken aan. „Dan wordt het tijd dat gij u gereed maakt, jongen, want morgen ochtend vroeg gaat „de Cornelia” onder zeil, ten minste als weêr en wind ons gunstig zijn. Breng heden uw goed aan boord, doch betaal mij eerst het geld voor den overtocht; gij weet, dat bedraagt vijf en tachtig thaler, en zorg dan maar, dat gij zelve op het schip komt.”

August verbleekte. Vijf en tachtig thaler! Hij had niet gedacht, dat de overtocht zooveel geld kosten zou, en als hij die som betaalde, dan bleef er bijna niets van zijn reisgeld over.

„Vijf en tachtig thaler?” prevelde hij met neergeslagen oogen. „Kan ik dan niet voor minder geld den overtocht doen? Ik wil aan boord werken, en u mijn diensten aanbieden, als ik daardoor vermindering van vracht kan krijgen.”

Kapitein Steding gaf geen antwoord, doch staarde den jongeling met aandacht aan. De open, eerlijke blik van den knaap beviel hem goed, maar hij kon aan de voorwaarden geen verandering maken.

„Het spijt mij, jongen,” zeide hij eindelijk, „de

DE REIS.

prijzen worden door den reeder, namelijk door den eigenaar van „de Cornelia” vastgesteld; ik kan hierin op eigen gezag geen verandering maken. Gij moet de volle som betalen of aan wal blijven.”

August stond met tranen in de oogen en wist in dezen toestand geen raad te schaffen. Als hij met zooveel geld zijn overtocht betaalde, hoe zou hij dan, in geval de onderneming mislukte, zijn terugtocht betalen? Hij haalde zijn zakdoek uit den zak, om de tranen, die hem langs de wangen biggelden, weg te vegen. De kapitein zag hem met een deelnemenden blik aan en schudde bedenkelijk het hoofd.

„Ach, zooveel kan ik niet betalen,” riep August. „Mijn arme moeder, mijn beste zusters.”

Toen August deze woorden uitsprak, bedacht hij niet, dat hij tegenover den kapitein stond. Maar juist die woorden troffen de teederste snaar in het gemoed van den kapitein, die met open ooren had toegeluisterd.

„Arme jongen,” dacht hij bij zichzelf, en met deelneming bleef hij den knaap aanzien, „hij moet zijn moeder wel hartelijk liefhebben, als zijn geheele ziel van haar vervuld is. — „Vertel mij eens,” vroeg hij, „wat moet gij in Amerika uitvoeren, als het ten minste geen geheim is? Ik ben daar zeer goed bekend en kan u mogelijk met raad bijstaan. Gij zijt nog jong, en zult het toch niet kwalijk nemen, dat een man, die veel ouder is dan gij, deel in uw

DE REIS.

lot neemt. Ik vraag het niet uit nieuwsgierigheid."

August keek den bruinen, verweerden zeeman vrijmoedig aan. Er straalden uit die kleine donkere oogen van den ouden zeerob zooveel hartelijkheid en deelneming, dat August geen oogenblik aarzelde om hem zijn wedervaren toe te vertrouwen.

Kapitein Steding luisterde aandachtig, en menigmaal, als August met innige teederheid over zijn moeder sprak, die vroeger in weelde en grootheid geleefd en nu aan ontbeering en armoede prijs gegeven was, dan liep er een rilling over het gelaat van den man met de barre, onvriendelijke trekken. Eenige keeren prevelde hij: „Beste jongen, ... Een goed hart..." en toen August zijn verhaal geëindigd had, reikte hij hem hartelijk de hand.

„Mag ik de papieren, waarover gij mij gesproken hebt, eens zien?" vroeg de kapitein, nadat hij een oogenblik had nagedacht. „Ik heb van die soort van zaken wel een weinig verstand, en zal u volgens mijn overtuiging zeggen of zij het waard zijn of niet. Want ik begrijp zeer goed, dat het voor u verschrikkelijk zou zijn, als gij te vergeefs de reis naar Amerika maakte."

August vond dit zeer goed, en daar hij de papieren altijd bij zich droeg, haalde hij ze uit zijn tasch en gaf ze aan den kapitein. Deze doorlas ze met opmerkzaamheid, vouwde ze daarna dicht en bleef in gedachten verzonken zitten.

DE REIS.

„Die papieren zijn goed,” zeide hij eindelijk. „De schenking van het land is rechtmatig, en alles staat goed beschreven. Het testament is ook in orde, en er is geen twijfel aan of men zal u alles wat u toekomt afstaan. Maar... die zaak kan veel tijd kosten, en het zou niet kwaad zijn, als gij met mij mede kon gaan, want ik heb in Amerika vrienden genoeg, die, om mij genoeg te doen, die zaak voor u in orde zouden willen maken. Maar het passagiersgeld... en dat is het ergste.”

De kapitein zweeg en bleef met de eene hand onder het hoofd zitten peinzen, liep eenige malen het vertrek op en neder, prevelde eenige onverstaanbare woorden, bleef nu en dan voor August, die geen woord sprak, staan, keek hem met deelnemende blikken aan, vervolgde daarna weder zijn wandeling, en toen hij eindelijk een besluit scheen genomen te hebben, bleef hij nogmaals voor August staan.

„Hooft eens, jongen,” zeide hij, „gij bevalt mij. Een jongen zooals gij, die zooveel van zijn moeder houdt, dat hij er niet tegen opziet om een gevaarlijke zeereis te maken, alleen met het doel om het lot van zijn moeder en zusters te verbeteren, zoo'n jongen moet een goed hart in het lijf hebben, en het zou schande zijn, hem niet zooveel mogelijk voort te helpen; ik voor mij ten minste gevoel dat dit plicht is. Luister goed wat ik u zal zeggen. Ik heb op dit oogenblik een boodschap te

DE REIS.

doen, waarmede ik één of twee uren bezet zal zijn. Wandel in dien tijd hier de haven op en neder, zoodat ik u gemakkelijk kan wedervinden, en zorg dat gij niet te ver weg gaat. Hoe lang mijn wegblijven ook duurt, gaat hier niet van daan. Mogelijk heb ik later nog het een en ander met u te bespreken, en... wie weet wat ik voor u doen kan."

August beloofde stipt te zullen gehoorzamen; hij zag wel, dat kapitein Steding het goed met hem voorhad, en buitendien, hij had niets te verzuimen. Als de kapitein hem niet kon medenemen, dan moesten er mogelijk nog weken verloopen, vóór er weder gelegenheid was om te vertrekken; dus het kwam er volstrekt niet op een paar uren aan. Met deze gedachten vervuld, drentelde hij, toen de kapitein vertrokken was, de kade langzaam op en neder, waar hij geen oogen genoeg had om alles te bekijken, vooral het laden en lossen der schepen, de koopwaren, die ingescheept en verzonden werden en verder de bedrijvigheden die eigen zijn aan een groote koopstad. De menigte zeelieden, die hier en daar aan 't werk waren, zoo wel aan den wal als in de booten die op het water heen en weder drevén; de vreemde gezichten, die uit alle werelddeelen zich hier verzamelden; die donkere bruine en zwarte mannen, die er zoo geheel anders uitzagen dan de blanke Europeanen; de rijke kooplieden, die het druk hadden en hun koopwaren in oogenschouw namen;

DE REIS.

de kruiers, die belast en beladen waren met zware pakken; dit en nog veel meer trof zoozeer de aandacht van August, dat hij zijn moeder, zusters en kapitein Steding voor een oogenblik geheel vergat, ja, zelfs niet eens aan het doel van zijn reis dacht.

Eensklaps vernam hij dicht in zijn nabijheid een luid geroep. August keek om en zag een dienstmeisje, dat radeloos de handen wrong en in doodelijken angst langs den wal der kade liep.

Terstond begreep August, dat er een ongeluk moest zijn gebeurd, zoodat hij met snelle schreden naar de plaats des onheils liep. Hij volgde de blikken van het weenende meisje, dat angstig in het water keek. Hij deed dat ook en zag een kind boven water komen, dat zeker op datzelfde oogenblik daarin moest zijn gevallen.

August was een ervaren zwemmer. In een oogenblik had hij zijn jas uitgetrokken en sprong in het water, greep het kind en met veel krachtsinspanning wist hij het hoofdje boven water te houden.

Vele menschen waren nu reeds op de plaats van het ongeval bijeengekomen, terwijl August met zijn last naar een bootje zwom, dat zich in de onmiddellijke nabijheid bevond. De roeiers, die er in zaten, namen hem zijn dierbaren last af, hielpen daarna hem zelf in de boot en roeiden naar den wal. Lachende en weenende nam het diep bedroefde meisje de

OP REIS.

kleine drenkelinge van August aan en drukte het half bewusteloze kind aan haar hart.

Het kind kwam spoedig tot bewustzijn en August, tevreden over hetgeen hij gedaan had, zocht zijn jas weder op en wilde juist vertrekken om droge kleeren te gaan aantrekken, toen er een heer, bleek en sidderend van angst, buiten adem kwam aansnellen, het kind in zijn armen nam en uitriep: „leeft het? leeft het?” Maar toen het kindje hem weder met vriendelijke oogjes aankeek en het mondje opende om te spreken, sloeg de vader een blik ten hemel en dankte voor het behoud van zijn lieveling.

„Wie, wie heeft mijn lief kind gered?” riep hij, „aan wie heb ik het leven van mijn kind te danken?”

De dienstmeid wees op August, en op hetzelfde oogenblik voelde hij zich door twee krachtige handen aangegrepen, die hem omhelsden, terwijl hij overladen werd met dankbetuigingen.

„Dus gij!” riep met een donderende stem de persoon, die hem omhelsde en waarin hij terstond kapitein Steding erkende. „Dus gij zijt de redder van de kleine Lucie. Goede hemel, hoe wonderlijk zijn uwe wegen! Hoe spoedig wordt een goede daad beloond. Luister eens, jongeling! het kind, dat gij gered hebt, is de dochter van den reeder. En juist op het oogenblik dat hij hier heen ging, om u als liefhebbende zoon van een goede moeder zijn hulp te verleenen,

OP REIS.

moest gij zijn eenige lieveling van een wissen dood redden! Kom, volgt mij, de reeder staat daar met zijn lieveling op u te wachten."

»Ha! mijnheer Strootroff, hier is de man, die gij een weldaad hebt willen bewijzen, maar die vooraf reeds zijn schuld heeft afbetaald."

De heer Strootroff, die de tranen in de oogen stonden, omhelsde August en dankte hem hartelijk. Met den eenen arm hield hij den knaap omstengeld, terwijl hij op den anderen de kleine Lucie had, die reeds geheel van den schrik bekomen was en haar vader vriendelijk toelachte.

»Gij verlaat mij niet," zeide hij tegen August. „Steding, neem gij den knaap bij de andere hand, hij moet mede naar mijn huis; mijn vrouw moet hem ook bedanken, omdat hij ons kind gered heeft en daarna zullen wij zien, op welke wijze wij onze dankbaarheid betoonen zullen. Vooruit! Vooruit! spoedig naar huis, opdat wij er zijn vóór een ander mijn vrouw iets van het ongeval heeft medegedeeld. Laten wij haar den angst en de onzekerheid besparen. Vooruit! als mijn vrouw er iets van verneemt, zou zij het van schrik kunnen besterven."

Het baatte August niet of hij al tegensprak en zeide dat hij eerst droge kleeren wilde gaan aantrekken, kapitein Steding, op wiens bruin verweerd gelaat de glans der vreugde verspreid lag, pakte August bij den arm en trok hem met

zooveel kracht vooruit, dat alle tegenstand nutteloos geweest zou zijn.

„Voorwaarts, marsch!” riep hij op een toon, zoo overweldigend, dat er geen sprake van weigeren bestond. „Vooruit, jongen,” riep hij, „mijnheer Strootroff bezit een welvoorzienere kast met kleeven, en ik geef u de verzekering dat hij u, die zich zoo van zijn plicht gekweten heeft, de beste wel zal geven. Vooruit dan, beste jongen, wij mogen den gelukkigen vader, die zijn vrouw een schrik besparen wil, niet ophouden.”

August voelde zich innig gelukkig, omdat hij het leven van een kind had mogen redden, en daardoor twee brave menschen zoo innig gelukkig gemaakt had. Men had spoedig de woning van den heer Strootroff bereikt, en door den spoed, die men gemaakt had, wist mevrouw nog niets van het ongeluk af. Toen de vader vertelde wat er voorgevallen was, werd zij eerst doodsbleek, nam het kind in de armen en overlaadde het met kussen; daarna snelde zij naar August en omhelsde hem teeder.

„Gij zijt de redder van mijn kind,” zeide zij, „eisch wat gij wilt; mijn goed, mijn leven, alles heb ik voor u over.”

„Och,” antwoordde August, terwijl hij de moeder met vriendelijke oogen aankeek, „och, mevrouw, wees niet zoo dankbaar, ik ben tevreden dat ik in staat geweest ben uw kind te redden; wat ik gedaan

OP REIS.

heb, zou ieder doen die in mijn plaats geweest was."

"In ieder geval," viel kaptein Steding op vriendelijken toon in, „zijt gij door en door nat geworden en het wordt tijd dat gij droge kleëren aan het lijf krijgt. Als gij het mij toestaat, mevrouw, laat mij dan zorgen dat de arme jongen andere kleeren bekomt, want hij staat te beven als een juffers hondje."

Eensklaps waren alle huisgenooten op de been om August, die werkelijk last van de koude begon te krijgen, te helpen. Steding bracht hem in de kleedkamer van den heer Stroetroff en eenige minuten later stond August in de kamer van mevrouw, zoo netjes aangekleed, alsof hij nooit een droppel water aan zijn kleëren had gehad.

EEN KAMERAAD.

August dacht er geen oogenblik aan om voor de liefdedienst, die hij den heer Stroetroff bewezen had, eenige belooning aan te nemen, ofschoon hem deze rijkelijk aangeboden werd. De heer Stroetroff bood hem een aanzienlijke som, maar hij sloeg deze van de hand; hij wilde niets aannemen als vrije overtocht naar Amerika, en een aanbeveling van den heer Stroetroff aan een overzeeschen vriend. Door deze handel-

EEN KAMERAAD.

wijze verwierf hij de grootste achting van den rijken koopman en van den wakkeren kapitein Steding, en August zou later ondervinden dat deze beide mannen hun dankbaarheid overvloedig toonen zouden.

De reeder had gaarne den bescheiden jongeling eenigen tijd bij zich gehouden, maar de kapitein was er op gesteld om te vertrekken, en ook August rekende ieder uur, dat verloren ging, als schade. Hij reikhalsde nu naar het doel van zijn reis, om daarvoor voor moeder en zusters zekerheid in zijn zaak te krijgen. De heer en mevrouw Strootroff overlaadden August met zegenwenschen, en met leedwezen namen zij afscheid van den knaap, die zij gaarne bij zich gehouden hadden.

Reeds den volgenden morgen begaf August zich met kapitein Steding aan boord van de „Carolina”, en een uur later werden de ankers geligt en stevende het schip in zee. Kapitein Steding behandelde August als zijn zoon. Hij nam hem in zijn eigen kajuit, die natuurlijk de beste uit het geheele schip was, onderhield zich veel met hem en wist hem aangenaam en nuttig bezig te houden, waardoor de bezwaren van een zeereis weinig door hem gevoeld werden.

August besteedde zijn tijd zeer nuttig. Er bevond zich een Amerikaansch matroos aan boord, die de taal der Indianen, waarmede hij vroeger veel omgegaan had, even gemakkelijk sprak als zijn moedertaal. Kapitein Steding bracht August met dezen in kennis,

EEN KAMERAAD.

om hem zoодоende de taal eigen te doen maken, die door de Wilden gesproken werd.

„Het is zeker,” zeide de kapitein, „dat gij meermalen met Wilden in aanraking zult komen, en daarvoor is het meer dan noodig, dat gij u vooraf met hun taal eigen maakt, opdat gij ze kunt verstaan en u ook verstaanbaar kunt maken. Men komt met menschen, wier taal men verstaat, gemakkelijker vooruit, dan wanneer men elkander niet begrijpen kan; besteed daarom uw tijd aan boord maar goed.”

August zag de waarheid van deze bewering goed in, en maakte zich ieder oogenblik ten nutte, om van Nathanael Cooper Indiaansch te leeren. Ratty, zoo werd de Amerikaan in de wandeling genoemd, had plezier in de bevattelijkheid van August; met iederen dag steeg hij bij hem in liefde en toegenegenheid, en spoedig waren beiden de beste vrienden. Daar Ratty, ofschoon slechts een arm matroos, toch een braaf oppassend jongeling was, had kapitein Steding er niets op tegen, dat de beide knapen met elkander op een vertrouwelijken voet omgingen. De overtocht naar Amerika duurde buitengewoon lang; tegenwinden vertraagden den voortgang en belemmerden het anders zoo snelzeilend schip in zijn beweging.

August bracht drie maanden op zee door, toen eindelijk Amerika's kust als een grauwe nevel zich aan den horizon vertoonde.

EEN KAMERAAD.

Hij had zijn tijd zoo goed besteed, dat hij zich vrij gemakkelijk in het Indiaansch kon verstaanbaar maken, en daar hij nu lang genoeg op het schip had doorgebracht, zag hij verlangend het land tegemoet, waarop al zijn hoop voor de toekomst gebouwd was. Toen hij hierover met Ratty sprak, werd deze al stiller en stiller, en een zekere mistroostigheid was bij hem zichtbaar.

Het duurde niet lang, of August had dit opgemerkt. Hij drukte Ratty de hand en vroeg op deelnemenden toon: „Ratty, wat scheelt er aan? Zijt gij ook niet verheugd, nu wij eindelijk de kust in het gezicht hebben, waarnaar wij reeds zoo lang verlangd hebben? Ik dacht dat gij wel van ons allen het vroolijkste zou zijn, nu de reis bijna afgeloopen is, want Amerika is immers uw vaderland?”

„Ja zeker,” antwoordde Ratty, zuchtend. „Maar...”

„Welnu! maar... Ratty,” zeide August, „gij hebt iets op het hart; geloof mij, als u iets hindert, vertrouw het mij gerust toe, deel het uw vriend mede.”

Ratty streek met zijn handen over het gelaat, omdat hij een paar tranen, die hem in de oogen kwamen, wilde wegvegen, en zeide: „Och, ziet gij, August, ik ben wel blijde, dat ik weder in mijn vaderland terug ben. Maar aan den anderen kant heb ik er weinig belang bij, want als wij ons doel bereikt hebben, staat mij een verlies te wachten, dat al mijn vreugde verbitteren zal.”

EEN KAMERAAD.

„En welk verlies?” vroeg August. „Geloof mij, als het in mijn macht staat, zal ik u voor verliezen behoeden, al was het alleen tot loon voor al de moeite, die gij u getroost hebt om mij de Indische taal te leeren. Ik bid u, Ratty, vertel mij wat u deert; gij maakt mij verdrietig.”

„Ach, August, wat zou het anders zijn dan het afscheid van u,” riep Ratty weenend. „Ik heb u innig lief gekregen. Ik heb geen bloedverwanten, geen vader, moeder, broeders of zusters; ik sta geheel alleen op de wereld, en van u, die de eenige zijt, waaraan ik mij in de laatste maanden gehecht heb, moet ik nu scheiden. Dat is verschrikkelijk, August? Ziet, als ik in plaats van een arm matroos, rijk, vrij en onafhankelijk was, dan bleef ik altijd bij u.”

„Maar, Ratty,” zeide August op vroolijken toon, „wie dwingt u van mij te scheiden, die van u evenveel houdt als gij van mij? Blijf bij mij, Ratty. Gij kent mijn levensdoel, mijn vooruitzicht, mijn hoop! Verbind uw lot aan het mijne, en laten wij als broeders te samen werken, overleggen en handelen.”

„Hoe kan ik dat?” vroeg Ratty op treurigen toon. „Gij zijt rijk, ik ben arm. Gij zijt een verstandigen, welopgevoeden jongen, ik slechts een ruwe matroos, de zoon van een squatter. Neen, August, gij zoudt spoedig met mij verlegen zijn.”

EEN KAMERAAD.

Het rood vertoonde zich op de wangen van August. „Nooit! nooit, Ratty,” riep hij. „Zoo ondankbaar zal ik nooit zijn, om te vergeten wat gij aan mij gedaan hebt. O, Ratty, hoe is het mogelijk, dat gij denken kunt, dat een vriend, met wien gij maanden lang als een broeder hebt omgegaan, u later verraden zal? En nog iets: ben ik rijker dan gij? Misschien, als ik mijn doel bereik. En dan, moet gij niet lief en leed met mij deelen? Zal ik niet honderd malen uw raad noodig hebben, die mij meer waard zal zijn dan een paar duizend morgen grond? O, Ratty, gij weet niet hoe dankbaar ik zijn zou, als gij het besluit wilde nemen om lief en leed, vreugde en verdriet met mij te deelen.”

Ratty had met inspanning geluisterd. Om al die gevallen had hij niet gedacht. Nu begreep hij, dat hij van nut kon zijn, en dat hij zijn vriend onontbeerlijke diensten bewijzen kon. Hij, de zoon van een squatter, verstond de kunst van boomen te vellen, hutten te bouwen, den grond te bereiden, te zaaien, te maaien, te oogsten en wat niet al. Hij wist wat vruchtbaren en onvruchtbaren grond was. Hij was een bedreven jager, die reeds als knaap de buks om de schouders gedragen had, menigmaal het woud was ingegaan, en er dan met een prachtig beest uitkwam. Hij was met de Indianen bekend, en wist op welke wijze men hun vriendschap verkrijgen en behouden kon. In 't kort, als er een was,

EEN KAMERAAD.

die kennis bezat om de plannen van August krachtig door te zetten, dan was Nathanael Cooper de man daarvoor.

„Waarlijk, August,” riep hij, „dat is een goed denkbeeld van u! Waartoe is geld noodig? Ik heb een paar goede handen aan het lijf, die u dienstig kunnen zijn. Stond ik niet zoo geheel alleen op de wereld, dan had ik nimmer Amerika verlaten; de Indianen zijn lang zoo slim niet als men gewoonlijk denkt. Toen mijn vader stierf, dreef het verdriet mij uit de hut en het eene voorval na het andere bracht mij eindelijk tot den zeemannsstand, een beroep, dat ieder man, die het hart op de rechte plaats draagt, met eere vervullen kan; maar nu, basta! Ik vergezel u August, en ik beloof u, dat gij in mij een waar vriend gevonden zult hebben, die het goed met u voor heeft en u trouw ter zijde staan zal.”

Twee glinsterende vreugdetranen parelden in de oogen van den eerlijken jongen, terwijl hij deze woorden gesproken had en deze belofte had afgelegd.

August reikte hem zijn rechter hand; hij stak de zijne toe en beiden sloten een innige vriendschap.

„Wat ben ik blijde,” riep August, „nu ik op uw bijstand bouwen kan, heb ik nog meer hoop in de toekomst; ja zeker, wij zullen met en door elkander recht gelukkig zijn.”

Ratty stond op het punt met zijn vriend in te stemmen, maar het was of de woorden hem eens-

EEN KAMERAAD.

klaps op de lippen bestierven; hij keek August met droevige oogen aan.

„Wat is er, Ratty?” vroeg deze.

„Ach,” antwoordde Ratty, „wij hebben lucht-kasteelen gebouwd, wij hebben geheel buiten den waard gerekend; ik mag immers dit schip niet verlaten voor wij weder in Europa terug zijn.”

„Waarom niet?”

„Omdat ik mij daartoe bij het aanmonsteren verbonden heb, en gij weet, August, een eerlijk man moet woord houden, al kost het hem ook het leven. Het is verschrikkelijk en het spijt mij zeer.”

„Maar als de kapitein zijn toestemming geeft?”

„Dat zou wat anders zijn,” antwoordde Ratty, „dan was ik vrij en kon doen wat ik wilde; maar,” liet hij er terstond hoofdschuddend op volgen, „dat zal de kapitein niet doen zonder toestemming van den heer Strootroff.”

„Die heb ik, brave jongen,” viel een vriendelijke stem hem in de rede, en een forsche hand sloeg hem op den schouder. Ratty keek schielijk om en zag den kapitein achter zich.

„Ja wel, mijn jongen, die heb ik,” herhaalde de kapitein lachende, „ik heb volmacht om uwe verbindtenis ten gunste van onzen vriend te verbreken; ik verheug mij dat alles juist zoo geloopt is, als ik mij voorgesteld had. Duidt het mij niet ten kwade, jeugdige vrienden, maar toen ik u beiden zoo druk

EEN KAMERAAD.

in gesprek zag, ben ik zoo stil mogelijk achter u gekomen en heb uw gesprek afgeluisterd. Het geschiedde tot uw bestwil, en daarom stak er geen kwaad in. Luister, Ratty, ik ken u reeds jaren als een knappe eerlijke jongen, en toen ik met de plannen van August bekend werd, dacht ik terstond, die twee passen bij elkander als twee broeders. Daarom spoordde ik August aan om Indiaansch te leeren, en gij, Ratty, moest zijn leermeester zijn, opdat gij zoodoende elkander goed zou leeren kennen. Is dat eenmaal geschied, zoo dacht ik, dan zullen zij niet licht van elkander willen scheiden, en August, die zulke diensten aan mijn reeder bewezen heeft, zal een vriend gevonden hebben, die hem in zijn toestand goede diensten bewijzen kan. Blijf dus bij elkander en helpt elkander, zooals het menschen, en bovendien goede vrienden betaamt. En opdat gij, Ratty, niet geheel ontbloot van geld in uw vaderland zult aankomen, daarom schenk ik u, uit naam van mijn patroon, den heer Stroetroff, hierbij duizend Thaler, waarvoor gij u in de nabijheid der bezittingen van August een stuk land koopen kunt. Leef beiden dan gelukkig en tevreden; maar één ding nog, houdt een plaatsje voor den ouden Steding open, opdat hij weet waar hij zijn hoofd kan nederleggen, als hij stijf en stram zijn zal en niet meer werken kan."

Er ontbrak niet veel aan of August en Ratty

EEN KAMERAAD.

gingen van vreugde aan het dansen over deze blijde tijding; maar daar zij zeer goed wisten, dat op het schip, waarvan kapitein Steding opperhoofd was, geen stoornissen mochten plaats hebben, gaven zij hun blijdschap te kennen door met van vreugde stralende oogen de handen van den kapitein te drukken.

„Goed, zeer goed, jongens,” zeide deze, „ik zie dat ik mij in mijn berekening niet bedrogen heb en daarom ben ik al meer dan tevreden. Nog één woord: verlaat elkander nimmer; wees altijd tegenover elkander trouw en openhartig, zoo als gij tot heden geweest zijt, en verder wensch ik u beiden Gods besten zegen! Wij naderen het land, ik heb dus mijn tijd noodig om te zorgen dat wij zonder ongelukken de haven bereiken.”

Kapitein Steding verwijderde zich, niet zoo zeer om bevelen te geven, want die waren voor het oogenblik nog niet zoo zeer noodig, maar om zich aan de dankbetuigingen der jongens te onttrekken. Dezen staarden hem met vriendelijken oogen na; daarna omhelsden zij elkander en sloten een verbond van innige trouw. Nooit zouden zij elkander verlaten, lief en leed, verdriet en geluk, arbeid en ontspanning — alles zou door beiden gedeeld worden zoo lang zij leefden.

Toen richtten zij hun blikken naar den kant, waar de kust, met boomen, huizen en torens van oogen-

EEN KAMERAAD.

blik tot oogenblik duidelijker zichtbaar werd. Zij vormden allerlei plannen en verwachtten veel van de toekomst, die hun in dat vreemde land te beurt zou vallen, dat voor hen beiden een tweede vaderland worden moest. Zoo verliepen er eenige uren, en toen eindelijk de „Carolina” met gezwollen zeilen, statig als een zwaan, de haven binnen liep, en de kapitein eindelijk beval het anker te laten vallen, toen sloegen de jongens hunne oogen hemelwaarts, en smeekten den zegen van God op hetgeen zij gingen ondernemen.

„Gij moet zegen op uw werk ondervinden. August,” zeide Ratty, „want een jongen, die zijn moeder zoo lief heeft als gij en die zulke ondernemingen voor haar durft op touw te zetten; die moet slagen.”

Terwijl de beide knapen nog bezig waren elkan- der moed en vertrouwen in te spreken, legde kapitein Steding den roeper neder en voegde zich bij hen.

„Maak u gereed om met mij aan land te gaan,” riep hij hen toe. „De tijd is kostbaar, hoe spoediger August zijn zaken hier in orde heeft, hoe spoediger hij weder naar zijn moeder terug kan keeren. Vergeet den brief niet, die de heer Strootroff u mede gegeven heeft. De man, bij wie gij hem bezorgen moet, kan u veel goede diensten bewijzen, en zal dat zeker doen zoodra hij ziet, dat de brief door den heer Strootroff eigenhandig geschreven is. Vooruit dus, jongens!”

EEN KAMERAAD.

August en Ratty, die zeer verlangden om eindelijk weder vasten grond onder de voeten te krijgen, draalden geen oogenblik met de uitvoering der bevelen, die hun gegeven werden. Een half uur later wandelden de beide knapen, vergezeld van den kapitein, in de groote handelsstad New-York. August, voor wien alles wat hij zag nieuw was, had geen oogen genoeg om alles gade te slaan; hij duizelde van de drukte die er om hem heen plaats had, en sprakeloos vervolgde hij den weg die zijn leidsman hem voorging.

HET LAND.

Op een schoonen zomerdag zag men drie jongelingen in de schaduw van een Amerikaansch woud wandelen. Ofschoon de zon helder en onbeneveld aan den blauwen hemel stond, doorboorden haar stralen de zee van bladeren, die een groene tint ten toon spreidde zoo ver het oog zien kon. Het was doodelijk stil; de slanke alinboom met zijn hangende twijgen, de ahornboom, met zijn gladde stam, de edele statige eik, de prachtige bladerenrijke linden, vormden met elkander een bladerendak, dat heerlijk was om te aanschouwen. Het was betooverend, als een zacht windje, dat nu en dan de bladeren in beweging bracht, de doodelijke stilte verbrak.

HET LAND.

De reizigers vernamen wel het ritselen, maar van den zachten wind voelden zij niets, want deze kon hen door de bladeren niet genaken. Meermalen vernamen zij op eenigen afstand het liefelijke gezang der vogels, dat harmonisch van uit de hooge boomen tot hen kwam. Dan weder trof hun oor het doordringende geroep van den specht, die in de onmiddelijke nabijheid in een half uitgehouden boom heen en weder liep, en met zijn scherpen snavel de schors afbeet, om daarmede in de diepte met de wormen zijn honger te stillen. Dan weder heerschte rondom hen de doodelijkste stilte. Dit maakte op hen zoo'n diepen indruk, dat zij hun gesprek staakten of dit fluisterend vervolgden, omdat zij bang waren de stilte te verstoren. Dan bleven zij staan en richtten hunne blikken naar alle kanten, om vol bewondering al het schoone te genieten dat zich rondom hen vertoonde. Allen waren van wapenen voorzien. Ieder had een geweer op den rug en in hun gordel stak een stevig mes. Bovendien was één hunner nog voorzien van een tomahawk, en dit wapen, gevoegd bij zijn eenvoudige kleeding en donkere kleur, deed terstond zien dat het een Indiaan, een inboorling van het land zijn moest. De beide jongens, die altijd naast elkander liepen en druk in gesprek waren, liepen altijd eenige schreden achter den Indiaan; deze liep vooruit en scheen hun gids door de wildernis te zijn. Zij hadden zoo'n wegwijzer wel noodig, want

HET LAND.

de blankheid van hun huid bewees, dat zij hier in dit werelddeel niet thuis behoorden. Men zal al reeds geraden hebben wie deze beide jongens waren.

In weinig tijd had August, door de hulp van kapitein Steding en de aanbeveling, die hij van den heer Stroodroff bezat, in New-York zijn zaken in orde, terwijl de papieren, die de erfenis van zijn oom bevatten, door de autoriteiten in New-York als echt en deugdelijk erkend waren. Nadat August het grootste gedeelte van zijn geld aan den vriend van den heer Stroodroff in bewaring gegeven had, had hij niets anders te doen dan zijn bezittingen op te zoeken en deze te aanvaarden. Zij lagen eenige dagreizen landwaarts in en nadat August een Indiaan, die hem tot gids zou verstrekken, ontvangen had, maakte hij zich gereed om met zijn vriend Ratty zijne bezittingen in oogenschouw te gaan nemen, en datgene te verrichten wat hij noodig zou oordeelen. Kapitein Steding en de vriend van den heer Stroodroff, hadden hem de grootste voorzichtigheid aanbevolen, en den raad medegegeven om al wat mogelijk was in het werk te stellen, om met de Indiaansche stammen in goede verstandhouding te leven, en hen zelfs, wanneer het noodig was, een zekere som geld te betalen voor den afstand, die zij van het land doen moesten. De raadgevers waren van oordeel, dat als hij zoo handelde, hij niets van de Indianen te vreezen zou hebben, omdat het nooit voorgekomen was, dat

HET LAND.

de Indianen, hoe bloeddorstig en onbeschaafd zij ook waren, een verdrag, dat zij eenmaal gesloten hadden, weder verbraken.

De zon stond hoog aan den hemel en verspreidde een bekoorlijke tint over het lommer, toen de Indiaansche gids, die tot nu toe zwijgend in gestrekten pas vooruitgelopen had, eensklaps onder een dikken eikenboom bleef staan, zijn wapen tegen den stam plaatste en zich rustig op het mos nederveleide.

„Waarom vertoeft gij?” vroeg August den wegwijzer. „De dag is nog niet half om en wij zijn nog niet vermoeid. Hebt gij honger of dorst, Dahwtah?”

De Indiaan lachte en zeide: „Dahwtah kan lang wandelen, zonder moede te worden, honger of dorst te krijgen. Wij zijn waar wij wezen moeten.”

„Maar waar is de rivier, waarover gij gesproken hebt?” vroeg August.

Zonder een woord te spreken, strekte de Indiaan den arm tit en wees naar het Westen.

„Wat zou hij bedoelen?” vroeg August aan zijn vriend, terwijl hij naar de richting tuurde, die de Indiaan had aangewezen. Ik zie daar niets dan heuvelen en boomen, even als op onze geheele reis.”

„En toch zal zich de rivier wel in die richting bevinden,” antwoordde Ratty. „Een Indiaan bedriegt zich in zulke dingen niet. Laten wij dien weg inslaan.”

Zij gingen voorwaarts, drongen ongeveer honderd pas door de wildernis en stonden eensklaps op een

HET LAND.

open veld, waarachter de rivier zich met haar kristalhelder water, dat door de heldere zonnestralen beschenen werd, vertoonde. Het schouwtooneel was zoo schoon, dat noch August, noch Ratty een kreet van bewondering konden onderdrukken. Waar zij hunne blikken richtten, overal vertoonde zich het kristalheldere water, omzoomd door heerlijke landerijen en lommerrijke bosschen; de grootste afwisseling maakte deze plaats tot een waar panorama. De landstreek was zoo rijk en vruchtbaar, dat men geen enkele plek ontwaarde, die uit ruwen of onbruikbaren grond bestond. De boomen stonden in rijken bladerdos of vervulden de lucht door de geuren van hunne bloesems; het gras bewoog zich statig heen en weder, door een zacht windje voortbewogen, en over dit geheele tooneel verspreidde zich de prachtige blauwe hemel, waarvan de zonnestralen als schitterende diamanten parelden.

„Hoe heerlijk! Hoe onbeschrijfelijk prachtig!” riep August, nadat hij geruimen tijd opgetogen en sprakeloos geweest was. „En hier, in deze heerlijke, rijke natuur zal in de toekomst mijn woning staan? Dit prachtige land zal ik weldra als mijn eigendom kunnen beschouwen? Waarlijk, het is een bezitting, waarop een koning trots zou zijn. Als Dahwtah zich maar niet vergist heeft, Ratty. Het zou mij geweldig spijten als ik mij van deze plaats weder zou moeten verwijderen: er kan geen schooner bezitting in dezen

HET LAND.

„omtrek zijn; iedere verandering zou zeker een vermindering zijn.”

„Het is niet mogelijk dat Dahwtah zich zou vergist hebben,” zeide Ratty, nadat hij zijn oogen links en rechts had laten gaan. „Dit is zonder twijfel de rivier, om welker oevers uwe bezittingen moeten gelegen zijn. Daar zijn de heuvelen en bergen die gij op onze kaart vindt afgebeeld, en bovendien, August, een Indiaan vergist zich niet, hij is altijd zeker van zijn zaak. Dit water en dezen grond, waarop wij nu staan, is uw eigendom, en, geloof mij, dat ik innig verheugd ben, dat alles zoo schoon en vruchtbaar is. Hier aan den oever van dit heerlijke water en omringd van prachtige weiden en bosschen, zal het lieflijk zijn om te wonen.”

„O! het is een paradijs,” riep August, die buiten zich zelve was van opgetogenheid. Wat zal mijn moeder zich gelukkig gevoelen als zij deze prachtige natuur ziet, en wat zullen mijne zusters in deze streek gezond en opgeruimd leven, Ratty. Hier op deze plaats zullen wij een hut bouwen.”

„Ik geloof wel dat wij daarmee kunnen beginnen,” antwoordde Ratty. „Wij behoeven hier geen gebrek te lijden, de rivier is goed voorzien van visch, dat heeft Dahwtah ons verzekerd, en als hij zoo iets zegt, zal het wel zoo zijn. In het woud is wild in overvloed, een geoefend jager zal niet veel moeite hebben om er voor eigen onderhoud spoedig genoeg

HET LAND.

uit te halen, en de grond is, waar we staan, overal even vruchtbaar. Ziet, op eenigen afstand zie ik zelfs een heldere beek, die zeker door de rivier hier gegraven is; wij hebben alzoo voor het oogeblik nergens anders behoefte aan dan aan gereedschap om het land te bewerken en hutten te bouwen, en moet ons gewichtigste en eerste werk zijn een vriendschapsband met de Indiaansche stammen, die zich in de nabijheid bevinden, aan te knopen.

„Niet voordat wij van de goede gezindheid dier stammen verzekerd zijn, kan ik mijn moeder of zusters hierheen laten komen,” hervatte August. „Maar die stammen zullen zich wel moeten onderwerpen; de bezetting van het fort, dat slechts drie uren van hier verwijderd is, zal hen wel dwingen, als zij zich jegens ons vijandig toonen.”

„Gij kent de Wilden niet,” antwoordde Ratty. „Nog vóór gij eenige vermoedens van hunne vijandige gezindheid hebt, zitten zij u reeds op het lijf, en is alle wederstand vruchteloos, terwijl hulp meestal te laat komt. Neen, neen, August, gij moet eerst den vredepijp met de Indianen rooken, vóór gij er aan denken kunt u hier te vestigen of hutten te bouwen. Kom, wij zullen tot Dahwtah terugkeeren en hem gelasten om den vredegroet te gaan brengen aan de wigwams van zijn landslieden.”

„En denkt gij, Ratty, dat de Indianen de boodschap vriendelijk zullen opnemen?” vroeg August,

HET LAND.

die op eenmaal begon in te zien, dat de zaak nog niet zoo geheel in orde was.

„Zeker,” antwoordde Ratty. „Gij kunt van de Indianen veel gedaan krijgen, als gij mild zijt. Gij brengt natuurlijk eenige geschenken mede, die met graagte door hen worden aangenomen; ik heb er nog nooit van gehoord, dat een Indiaan blinkende snuisterijen weigerde aan te nemen, te meer als het slechts is om afstand te doen van een stuk land. Zij hebben grond en bosch genoeg, en verbeelden zich een goede zaak te doen, als zij een stuk land verruilen voor eenige voorwerpen waarmede zij zich kunnen opschikken. Wees maar onbezorgd, August, wij zullen wel spoedig met deze kinderen des wouds op een goeden voet staan.”

De jongens vervoegden zich weder bij Dahwtah, die nog altijd onbewegelijk en kalm op het mos lag uitgestrekt.

„Dahwtah, luister,” zeide August in het Indiaansch.

De Indiaan richtte zijn hoofd op en gaf door gebaren te kennen dat hij luisterde.

August bracht nu, met behulp van Ratty, hem aan het verstand wat hij verrichten moest. Zoodra Dahwtah zijn last vernomen had, stond hij op.

„Dahwtah gaat!” zeide hij. „Hij zal den hoofdman der Delawaren in de ooren blazen wat de bleekhuiden willen. Als zij met gevulde handen komen zullen zij welkom zijn.”

HET LAND.

„Wilt gij alleen gaan, Dahwtah?” vroeg August.
„Zullen wij u niet vergezellen?”

„Eerst gaat Dahwtah en spreekt,” antwoordde de Indiaan. „Als de bleekhuiden welkom zijn, zal hij terugkeeren, nog vóór de zon weder in het Westen gegaan is.”

Zonder zich verder een oogenblik op te houden, stapte de Indiaan moedig vooruit en was spoedig in het woud uit hun oogen verdwenen.

„Zie zoo, nu zullen wij het ons hier een weinig gemakkelijk maken,” zeide Ratty, „wij mogen ons niet verwijderen voor Dahwtah teruggekeerd is.”

Beiden plaatsten hun geweren tegen den stam van een eik, vleidden zich op het gras neder en rede-
neerden over datgene wat op dit oogenblik voor hen van het grootste belang was, namelijk over de zending, waarmede Dahwtah belast was en over de plannen, die zij in de toekomst hadden, waarvan zij zich beiden den besten uitslag voorstelden.

Eensklaps legde Ratty den vinger op zijn mond en gaf zijn vriend een teeken om te zwijgen; daarna wees hij naar een plek in het verschiet. August volgde met zijn oogen deze richting en zag een prachtig hert, dat, geen gevaar vreezende, stapvoets tusschen de struiken te voorschijn kwam.

„Stil!” fluisterde Ratty, „als het hert nog een weinig nader komt, zullen wij een lekkere bout hebben. Kijk hem eerst goed aan, August, en leg

HET LAND.

rustig aan. Als gij u in deze wildernis wilt vestigen, moet gij u oefenen in het schieten."

August wenkte, ten teeken dat hij zijn vriend begrepen had en greep behoedzaam naar zijn geweer, dat naast hem tegen den stam van den eik geplaatst was. Het hert naderde zonder iets kwaads te vermoeden en bleef eensklaps staan, hief den kop omhoog en snoof de frissche lucht in.

„Schiet!" fluisterde Ratty.

August bracht zijn geweer tegen den schouder en trok den haan over; de veer maakte eenig gedruisch, wat zeker door het hert vernomen was, want op datzelfde oogenblik keerde het zich om, maar August had reeds aangelegd — het schot viel, het hert maakte een geweldigen sprong en viel dood neder. August en Ratty stonden op om zich den buit toe te eigenen. Nauwelijks hadden zij tien of twaalf schreden afgelegd, toen zij eenig geritsel in het woud vernamen, en een jonge, stevige Indiaan, met pijl en boog gewapend, de Tomahawk en het jachtmes in den gordel, hun met verwilderde oogen te gemoet trad. Hij ontstelde, toen hij de beide jongens zag, en de gewone uitroep: „Hug!" die de Indiaan altijd slaakt als hij iets vreemds ziet, ontsnapte hem. Eensklaps greep hij met de hand naar de Tomahawk, en in een oogwenk flikkerde het blanke moordtuig in zijn vuist.

August en Ratty waren niet minder verrast en

HET LAND.

ontsteld dan de jonge Wilde, die een knaap scheen te zijn van ongeveer achttien jaren oud. Zij staarden elkander eenige oogenblikken sprakeloos aan, totdat eindelijk de Wilde, die met wantrouwende oogen de geweren der blanken aangezien had, eenige schreden achterwaarts ging en een schuilhoek zocht achter een der dikke boomstammen.

„Het is een Delaware,” zeide Ratty tot August, „wij moeten trachten vriendschap met hem te sluiten.”

Terstond brak August een zwaren tak van een boom, legde zijn geweer op den grond en trad onbevreesd den Indiaan te gemoet, die hem met schuwe oogen zag aankomen. Ratty speelde onder de hand met zijn geweer, en liet den haan op en neder vallen om den jongen Indiaan opmerkzaam te maken, dat een vijandelijkheid jegens August op den voet gestraft zou worden. De Indiaan bewoog geen lid; hij stond als een paal en liet August met zijn vrede-teeken rustig bij hem komen.

„Wij zijn vrienden van den rooden man en zijn niet hier gekomen met kwade bedoelingen,” zeide August op lachenden toon en keek met zijn heldere, vriendelijke blauwe oogen den Wilde aan, terwijl hij hem de hand toestak. „Wil mijn broeder met mij de vriendschapspijp rooken?”

„Wat heeft dat bleekgezicht op onzen jachtgrond, den jachtgrond der Delaware, te maken?” vroeg de Indiaan op norschen toon. „Moet hij over het zoute

HET LAND.

water komen om Wenonda's buit te stelen? Wenonda heeft het hert opgespoord vóór dat de zon aan den hemel kwam; over berg en door dalen heeft hij het nagezeten, en nu wil men zijn buit bemachtigen. Wij kunnen geen vrienden zijn, bleekheid. De Tomahawk kan niet tusschen ons begraven worden!"

„En als ik den buit aan mijn broeder overlaat?" vroeg August op vriendelijken toon, die liever afstand van het hert wilde doen dan vijandschap voeren met den jongen Wilde. „Het hert behoort u," vervolgde hij, „ik wil er geen aanspraak op maken."

„Ga!" antwoordde de Wilde trotsch en met somberen blik, terwijl hij de hand gebiedend uitstreckte. „Wenonda neemt geen geschenk aan dat hem eerst ontstolen is! Wenonda is een groot jager; hij zal een ander hert vervolgen, en wil met de bleekhuiden niets te maken hebben. Het vuurroer der Yankeesen heeft op het jachtgebied der Delawareen geknald, en de Delawareen zullen zich wreken. Wenonda en de bleekhuiden kunnen geen vrienden zijn."

August beproefde nogmaals om den toorn van den Indiaan tot bedaren te brengen, door hem aan het verstand te brengen, dat eigenlijk de bodem waarop het hert geschoten was, zijn eigendom was; maar in plaats van met deze redeneering den Indiaan tot bedaren te brengen, bracht hij hem in volle woede.

„De bleekhuiden zijn slangen," riep Wenonda. „Zij zijn in de wigwams der Delawareen gekropen,

HET LAND.

en hebben met hun vuurwapenen ons bestolen. Het verdrag tusschen de Delawaren en de bleekhuiden is valsch. Als een Yankee ons jachtveld nemen wil, mag hij wel op zijn hoede zijn. Wenonda zal hem dooden en zijn scalp in den rook van de wigwams droogen."

August wilde antwoorden, en nogmaals beproeven om zijn tegenpartij tot zachtheid te brengen, maar nauwelijks had hij den mond geopend om te spreken, of hij werd door den Indiaan in de reden gevallen.

"Wenonda's ooren zijn gesloten," riep de Delaware. „De jonge hoveling luistert niet meer naar het slangengesis van den bleekhuid."

Na nog een verachtelijken blik op de beide blanken geworpen te hebben, strekte hij den rechterarm uit en greep met de hand naar zijn tomahawk; hij had zeker van zijn moordtuig een slecht gebruik gemaakt, als niet Ratty met zijn geweer in een dreigende houding was blijven staan. Hij scheen te begrijpen dat hij, als het tot een strijd kwam, het onderspit zou moeten delven; de kloekheid van Ratty triomfeerde ditmaal over het booze opzet van den Wilde.

Ratty kende de Indianen en koesterde daarom van het eerste oogenblik af wantrouwen, omdat hij zich van de samenspreking niet veel goeds voorstelde.

"Hoort eens, August," riep Ratty, „het beste zou zijn dat ik dien knaap even een schot door de hersenen jaag. Vindt gij het goed?"

„Om Godswil niet, neen, doe dat niet!" riep

HET LAND.

August, die hevig schrok en met de hand een afwerende houding aannam.

De Indiaan keek Ratty met nijdige oogen aan, en ofschoon hij geen woord verstond van hetgeen de blanken met elkander spraken, scheen hij toch den inhoud van het gesprek te begrijpen. Hij wierp nog een uitdagenden blik op Ratty en verdween in het bosch. Ratty maakte zich gereed hem te achtervolgen, maar August hield hem tegen, en nam hem behoedzaam het geweer uit de hand.

„Nu geen vijandelijkheden meer,” zeide hij op gebiedenden toon. „Laat hem gaan, mogelijk komt hij tot inkeer, als hij beseft, dat wij het hert geschoten hebben, zonder vooraf te hebben geweten dat hij er buit op had willen maken.”

„Welnu, wij zullen het ondervinden,” antwoordde Ratty teleurgesteld. „Ik voor mij, ik houd mij overtuigd, dat die jongen van dit oogenblik af onze bitterste vijand zijn zal. Hij zal het ons nooit vergeven dat wij hem het hert voor de voeten weg genomen hebben, en dat hij voor onze overmacht heeft moeten zwichten. Geloof mij, ik zou veel meer op mijn gemak zijn, als ik hem een kogel door het hoofd gejaagd had.”

„Ratty, hoe kunt gij zoo spreken,” viel August hem in de rede, „neen, als ik mijn erfdeel door een moord koopen moet, dan doe ik er liever vrijwillig afstand van.”

HET LAND.

„Van uw standpunt bekeken, hebt gij volkomen gelijk,” antwoordde Ratty. „En toch — gij zult er u wel een weinig aan moeten gewennen, om uw Europeesche zachtzinnigheid een weinig vaarwel te zeggen, ten minste als gij uw volgend leven in de nabijheid van booswichten, zoo als deze er een is, wilt doorbrengen.”

„Nooit, nooit!” antwoordde August heftig. „Ik wil liever onrecht lijden, dan onrechtvaardig handelen. O, Ratty, als wij de zaak eens goed beschouwen, heeft de Delaware dan zoo geheel ongelijk? Gij hebt mij zelf meermalen verteld, dat de Indianen veel leed en schade geleden hebben van de Europeanen, daarom kan ik het hem wel vergeven, dat hij ons, die tot het gehate geslacht der bleekhuiden behoren, niet met open armen te gemoet treedt. Wij zullen trachten door zachtheid en vriendelijkheid zijn vriendschap te winnen.”

„Dat zal moeite kosten,” zeide Ratty, terwijl hij een ongeloovig gezicht zette. „Ik zal in ieder geval op mijn hoede zijn, en oppassen dat hij ons niet overvalt. Maar kom, nu is het genoeg, laten wij nu naar het hert gaan, dat door u zoo prachtig geschoten is! Het zou toch wel zonde zijn, als wij het stuk wild, dat door den Indiaan versmaad wordt, op den grond lieten verrotten.”

De beide jongens liepen naar het beest, dat den grond met zijn bloed rood geverfd had.

HET LAND.

„Wat een prachtig beest!” riep Ratty, „gij hebt het juist in de hersenen getroffen, als gij zoo voortgaat, zult gij een goed jager worden, August. Het begin is ten minste zoo goed als het zijn kan. Help mij het beest afmaken, dan zullen wij er een lekker stuk uit snijden, vuur maken en voor kok spelen, zoo goed als wij dat doen kunnen. Het zal Dahwtah goed aanstaan, als hij terug komt, en wij wachten hem op met een flink stuk gebraden vleesch.”

Onbezorgd togen de beide knapen aan het werk, en toen zij, geheel vervuld met hunne bezigheid, ijverig aan 't werk waren, vergaten zij geheel de ontmoeting met den Delaware. Spoedig echter zouden zij aan hem herinnerd worden.

Juist bukte Ratty, om een bout van het hert af te snijden, toen op datzelfde oogenblik een pijl hem voorbij vloog, die in den naasten boomstam bleef zitten.

„Die was op mij en niet op den boom gemunt,” riep Ratty verontwaardigd uit. „Die verwenschte Indiaansche duivel.”

Hij sprong op, greep naar zijn geladen geweer, en vloog in het bosch, in de richting vanwaar de pijl gekomen was. Tegelijkertijd hoorde August een schot vallen en Ratty keerde somber uit het woud terug.

„Gemist!” riep hij op treurigen toon. „Die kerel heeft zulke goede beenen, dat het onmogelijk is

hem te achtervolgen. Nu ziet gij, August, wat wij van hem te vreezen hebben. Hij zal niet rusten, voordat hij ons aan zijn wraak heeft opgeofferd."

„Ja, als wij er ten minste niet in slagen, om hem van zijn wraak te genezen," antwoordde August. „Hoe sterk de haat ook zijn mag, hij is niet machtig genoeg om de echte liefde te wederstaan. Ik geef de hoop nog niet op, en blijf altijd nog vertrouwen, dat wij eenmaal goede vrienden zullen worden."

„Ik geloof het nooit," antwoordde Ratty, terwijl hij mismooedig zijn geweer tegen een boomstam plaatste. „Ik had wel wat willen geven, als ik hem geraakt had. Want waarlijk, na hetgeen hij nu verricht heeft, had hij verdiend als een stuk wild neergeschoten te worden."

„Och, Ratty, niet dan in den hoogsten nood, niet dan wanneer ik gedwongen word mij te verdedigen, zal ik er in toestemmen tegen hem gebruik van ons geweer te maken. Alles wil ik in het werk stellen wat mij mogelijk is, om hem tot betere inzichten over te halen. Hij weet niet wat hij doet, en dat geeft mij moed om te vertrouwen, dat nog eenmaal zijn vreeselijke haat in oprechte vriendschap veranderen zal."

Ofschoon Ratty een eerlijke, oprechte jager was, kon hij zich toch niet geheel vereenigen met de gevoelens van August. Niet dat hij met zijn godsdienstig begrip kon overeenbrengen om een moord te begaan;

HET LAND.

ook niet omdat hij wraakzuchtig was, maar hij kende het karakter der Wilden te goed, en overzag het gevaar, waarin zij nacht en dag verkeerden, zoolang de vijand om hen heen sloop. Zelf behoud versterkte hem in de overtuiging, dat het noodzakelijk was, om den persoon, die het op hun leven gemunt had, uit de voeten te maken. Hij beschouwde de Indianen niet als gewone menschen, ten minste niet als beschaafde lieden. Hij kende ze als een volk, dat geboren werd met een vooroordeel tegen de blanken, en daarom beschouwde hij ze als een soort van gewetenlooze dieren. Hij geloofde daarom het recht te hebben, zonder zijn geweten te bezwaren, om zoo'n redeloos dier af te maken, als het vijandig tegenover hem stond, zoo als nu het geval was met den jeugdigen Indiaan. Daarom keek hij August, terwijl deze zoo gemoedelijk stond te praten, verwonderd aan, draaide zich om, en zeide slechts: „Welnu, gij zult wel anders praten, als gij eerst deze duivels beter hebt leeren kennen. Kom, help nu maar eens, om ons werk af te maken.”

Een half uur later flikkerde er een helder vuur tegen het woud, en Ratty, die uit een der jonge groene stammen een rechten stok gesneden had, stond bij het vuur en draaide het stuk vleesch dat aan het spit geregen was, gestadig om, opdat het niet verbranden zou. Het eenvoudige maal smaakte beiden overheerlijk, en na de afgelegde wandeling was

HET LAND.

deze verkwikking hun zeer welkom. Nadat zij zich beiden aan het vleesch te goed gedaan hadden, verkwikten zij zich verder met het kristalheldere water, dat zij uit de bron haalden, en wachtten toen rustig de terugkomst af van Dahwtah, die zich als vredesbode op weg begeven had naar het dorp der Delawaren.

DE DELAWAREN.

De dag was reeds bijna ten einde; de zon wierp in een schuinsche richting haar stralen over het bladerendak der onafzienbare bosschen, toen Dahwtah zich weder bij de jongelingen vervoegde, en bericht bracht over zijn ontvangst.

„De hoofdman der Delawaren heet de bleekhuiden welkom,” zeide hij, „de vredespijp is gevuld en wacht er op om aangestoken te worden. Uncas heeft voor de vreemdelingen, die over het zoute water gekomen zijn, een plaats aan zijn vuurstapel bereid. Hij wacht.”

„Wil Dahwtah ons nog heden naar den vuurstapel van zijn broeder brengen?” vroeg Ratty.

Hij knikte, als teeken van ja.

„Welnu, wij zijn gereed u te volgen,” zeide Ratty.

DE DELAWAREN.

„Eerst moet onze broeder zich wat versterken. Mijn vriend heeft een geoefend oog; hij heeft een hert geschoten, en wij hebben een stuk vleesch voor u, die afwezig was, bewaard.”

Ratty overreikte hem het stuk vleesch, dat zij voor Dahwtah bewaard hadden. Deze nam op vriendelijke wijze het voedsel aan, en terwijl hij zich het aangeboden goed liet smaken, keek hij met zijn zwarte oogen de blanken vriendelijk aan en zeide: „Mijn broeders zijn beste menschen, zij denken aan hun vrienden, al zijn zij ook afwezig. Dahwtah is dankbaar.”

Zijn maal was spoedig afgeloopen en hij schepte met de hand water uit de bron, dronk dat op en gebood de jongelingen hem te volgen.

„De zon gaat slapen,” zeide hij, „de bleekhuiden moeten, vóór de zon zich achter het bosch verscholen heeft, bij het vuur der Delawaren zitten. Dahwtah heeft dat afgesproken met den hoofdman.”

Hij ging met rassche schreden vooruit, en nadat de beide reizigers hun jachtassen en geweren over de schouders gehangen hadden, volgden zij hun gids met gestrekten pas. Een uur later hadden zij het bosch achter zich, en zagen bij de laatste stralen der zon, op eenigen afstand op een ruim veld het dorp der Indianen liggen. De ligte hutten, uit boomstammen vervaardigd, waren van maïsvelden omgeven, en lagen op grootere en kleinere afstanden van elkander, terwijl het geheele dorp omringd scheen van

DE DELAWAREN.

een dicht begroeid bosch. Ongeveer in het midden van het dorp vertoonde zich een groot gebouw, dat door hutten omringd was. Ratty maakte zijn vriend hierop opmerkzaam, terwijl hij hem toefluisterde, dat dit zeker de verblijfplaats was van den hoofdman der Delawaren. En waarlijk, de gids richtte zijne schreden derwaarts. August beschouwde den geheelen omtrek aandachtig, want het was de eerste maal dat hij een Indiaansch dorp zag. Vrouwen stonden of zaten voor de hutten, kinderen liepen te spelen of rolden over den grond; ook lag er een krijgsman op den grond, die, even nieuwsgierig als August, den omtrek en niet minder de bleekhuiden aangaapte. Nergens ontdekten onze reizigers, noch in gebaren, noch in blikken eenig teeken van vijandelijkheid; bedaard en rustig keken zij de beide jongelingen aan, beantwoordden hun groet door buiging of blikken, terwijl de krijgsman, die zeker van hun komst onderrecht was, opstond en hen naar het paleis vergezelde. Toen August en Ratty binnen traden, zagen zij rondom een helder brándend vuur de voornaamste bewoners van het dorp zitten. Zij werden zonder één woord te spreken ontvangen, terwijl een oude hoofdman, die zeker, volgens de aanduiding van Dahwtah, de bedoelde Uncas moest zijn, de jongelingen door een teeken te kennen gaf, dat zij zich naast hem bij het vuur plaatsen moesten. Evenals de Indianen, volgde Ratty en August dit bevel, zonder één woord

DE DELAWAREN.

te spreken, en wachtten geduldig het oogenblik af dat de hoofdman met spreken zou aanvangen. Want Ratty, die zeer goed met de gebruiken der Indianen bekend was, had zijn vriend vooraf de noodige inlichtingen gegeven. August gedroeg zich zoo geheel daarnaar, dat hij spoedig een aangename indruk bij de verzamelde krijgslieden maakte, die het zeker zeer euvel zouden opgenomen hebben als hij het eerst begonnen was te spreken.

Terwijl de beide knapen rustig in het rond keken en afwachtten wat er volgen zou, staarden de zwarte oogen hen vertrouwend aan; zij schenen geen wantrouwen in hen te hebben, want nadat het zwijgen een geruimen tijd geduurd had, opende eindelijk Uncas, de opperhoofdman, den mond, en zeide op vriendelijken toon:

„De bleekhuiden zijn welkom! Wat willen onze broe lers van den hoofdman der Delawaren? Zijn ooren zijn open!”

August vertelde wat de reden van zijn komst was, en legde den hoofdman de eigendomspapieren, welke hij bezat, voor.

„De grond behoort mij,” zeide hij, „het volk der Delawaren heeft het destijds vrijwillig afgestaan aan een bleekhuid, en ik, zijn erfgenaam, ben over zee hier heen getogen om het geschenk in bezit te nemen. Ik kom alzoo met het doel om mij hier te vestigen. Wanneer echter Uncas meent nog

DE DELAWAREN.

eenig recht op den grond te hebben, laat hij dan spreken."

Uncas doorlas zeer nauwkeurig de papieren, of schoon hij niets van den inhoud begroep. Geruimen tijd bleef hij in nadenken verzonken voor zich staren, alsof hij de woorden, door August gesproken, overwoog. Eindelijk zeide hij: „Mijn broeders zijn welkom, de grond behoort u. Uncas zal u niet hinderen, hij laat u ongestoord op uw erfgrond."

August bleef bedaard en wilde volstrekt niet laten blijken dat deze uitspraak hem bovenmate verheugde, want hij wist zeer goed, dat bij het volk, waarbij een groote mate van zelfbeheersching als een eerste deugd werkt, elk vertoon van opgewondenheid als wantrouwen zou worden aangemerkt.

„De Delawaren behandelen de zaak goed," zeide hij. „Ik verlang naar hunne vriendschap. Willen mijne broeders eenige geschenken van mij aannemen?" Zonder hun toestemming af te wachten, nam hij zijn jachttas, opende deze, en haalde er eenige glinsterende, doch voor ons, Europeanen, waarde-looze voorwerpen uit, en spreidde deze, tot verbazing der aanwezigen, voor hunne voeten uit. Het prachtigste overhandigde hij den hoofdlieden, en deelde vervolgens het overige onder de krijgslieden, die de schitterende kleinodiën als kostbare geschenken aannamen. Hoe strak tot nu toe de gelaatstrekken der Delawaren ook geweest waren, nu kwam er leven

DE DELAWAREN.

in hunne trekken, en Uncas zeide op lachenden toon : „Mijn jonge vriend de bleekheid is een verstandig man. De open hand is welkom. De roode mannen zullen zijne vrienden zijn.”

Op een gegeven teeken van Uncas werd de vredepijp gebracht; Uncas stak hem aan, deed eenige trekken, en reikte hem daarop aan August, die zijn voorbeeld volgde en hem daarna aan Ratty overhandigde. De pijp deed de rondte bij het geheele gezelschap, en het verbond des vredes was geteekend tusschen de Delawareen en de jeudige bleekhuiden.

„Mijn broeder is welkom!” herhaalde Uncas nogmaals. „Het huis van den hoofdman staat voor u open en is gereed u en uw vriend te ontvangen. Uncas zal u van maïs en wildbraad voorzien.”

August nam natuurlijk het aanbod aan. Juist maakte de verzamelde menigte zich gereed om op te staan, toen een eerbare gestalte, in de gedaante van een jeugdig krijger, die met woeste blikken August en Ratty aankeek, binnentad. Ratty schrok geweldig, want de binnentredende was Wenonda, met wien zij op vijandelijken voet stonden. De krijgsman liet zijn oogen over de verzamelde menigte gaan; men kon aan al zijn bewegingen bemerken, dat hij ten volle begreep wat hier had plaats gehad, en dat dit tegen zijn zin was.

„Wenonda, mijn zoon,” zeide Uncas, terwijl hij

DE DELAWAREN.

de handen naar de vreemdelingen uitstak, „deze bleekhuiden zijn onze vrienden.”

De jongeling werd bleek van woede; zijn oogen rolden in het hoofd en op trotschen toon antwoordde hij. „Wenonda kan hun vriend niet zijn. Hij haat de bleekhuiden en zal hen vervolgen.”

Een algemeene beweging volgde op deze woorden; alleen Uncas bleef bedaard, ofschoon hij een ernstigen blik en een bestraffende houding aannam.

»De hoofden dezer bleekhuiden behooren mij,” zeide hij en strekte zijn handen beschermend naar August en Ratty uit. „Wenonda zal de bevelen van zijn vader opvolgen, en geen vijandschap uitoefenen. De vredepijp is gerookt en dat is genoeg.”

Hij gebod dat iedereen verder zwijgen zou en gaf de blanken een teeken om hem te volgen; daarna stapte hij in volle waardigheid langzaam het gebouw uit. Wenonda waagde het niet zijn vader met een enkel woord tegen te spreken. Maar hij bleef de blanken zoo verwoed nastaren, dat Ratty niet nalaten kon om voor de toekomst bevreesd te zijn.

Terwijl allen rondom het vriendenvuur gezeten waren, was de zon ondergegaan en had de nacht zijn donkeren sluier over bosschen en beemden gespreid. De jongelingen volgden, zonder een woord te spreken, den hoofdman in zijn hut, waar hen spijs en drank werd voorgezet.

Toen men bemerkte dat de gasten vermoeid waren,

DE DELAWAREN.

leide men hen naar een klein vertrek, waar zij een slaappleats, met beerenvellen tot dekking, vonden. De jongelingen vleiden zich op deze rustplaats neder, doch in plaats van terstond te gaan slapen, bleven zij nog geruimen tijd zoo stil mogelijk praten en deelden elkander hun vrees en verwachtingen mede.

„Die vijandige gezindheid van Wenonda is gevaarlijk voor ons,” fluisterde Ratty. „Zoolang hij niet uit de voeten gemaakt is, of wij niet met hem verzoend zijn valt er niet aan te denken om ons hier een woning te bouwen. Het eerste zal gemakkelijker te doen zijn dan het laatste. Wij hadden hem de eerste keer, toen hij zich vijandig tegen ons had aangesteld, reeds uit de voeten moeten maken.”

„Neen, neen,” antwoordde August, „geen geweld, geen toorn, geen haat. Hij zal wel tot inkeer komen, als hij maar eerst overtuigd wordt, dat wij zijn vriendschap zoeken. Dat doel te bereiken, houd ik voor oogen, en geen moeite zal mij te groot zijn om hem onze partij te doen kiezen. Er is geen haat zoo groot, of de liefde weet haar te beteugelen.”

„Gij kent de Wilden nog niet, August,” zeide Ratty. „Hun haat is even onverzoenlijk als hun vriendschap trouw; wees op uw hoede voor Wenonda. Durft hij het niet te wagen, omdat hij vreest voor den toorn van zijn vader en de gramschap van zijn

DE DELAWAREN.

stamgenooten, om ons openlijk vijandig te zijn, houd u overtuigd, dat hij zich niet ontzien zal ons als sluipmoordenaar te achtervolgen. Het zou wel een wonder zijn als wij zijn wraak ontliepen. Wij blijven dagelijks op voet van oorlog leven; hij moet sterven of wij worden zijn slachtoffers."

„Nee, nee," antwoordde August op kalmen toon. „Met mijn wil zal hem geen haar op het hoofd gekrenkt worden; het kan zijn dat men de zwarten niet even zachtzinnig behandelt als de blanken, buiten noodzakelijkheid zal ik echter geen hunner leed veroorzaken; dit reken ik mij tot plicht."

„Maar zelfverdediging is ook een plicht," antwoordde Ratty.

„Het grootste gebod is de liefde," antwoordde August, „en hierdoor hoop ik meer uit te voeren dan door geweld en moord. De liefde is een sterk wapen, niets wederstaat haar, als zij goed in praktijk gebracht wordt. Toorn verwekt toorn, en meermalen is het einde daarvan geweest, dat het zwaard, hetwelk den vijand moest nedervellen, op eigen borst nederviel. Ratty, ik bid u, volg mijn raad en oefen geen geweld uit. Er is geen hart zóó boos of verstokt, dat niet eindelijk door de liefde wordt overwonnen."

Ratty zweeg eenigen tijd en lag na te denken over hetgeen zijn vriend gesproken had.

„Gij zijt een goed en edel mensch," zeide hij eindelijk. „Welnu, ik zal uw raad opvolgen, dan

DE DELAWAREN.

hebben wij ten minste als menschen gehandeld en ons geweten vrij van moord gehouden."

De vrienden drukten elkander de hand.

August vervolgde: „Wees kalm en vertrouwend, Ratty. Wie naar het goede streeft, ondervindt op aarde meestal zegen. Er is een stem in mijn binnenste, die mij zegt, dat wij ons doel bereiken zullen."

WENONDA.

Ofschoon August zich ten volle overtuigd hield, dat de liefde voor zijn medemensch alle gevaren zou overwinnen, en alzoo eindelijk over den haat van Wenonda zou triomfeeren, ondervond hij al spoedig dat, al was zijn plan niet onuitvoerbaar, hij toch met vele bezwaren te kampen zou hebben. Tijdens zijn verblijf in het dorp deed hij alles wat mogelijk was om de vriendschap van Wenonda te winnen. Hij had besloten het dorp niet te verlaten voor hij hierin geslaagd was. Hij sprak hem vriendelijk toe, maar Wenonda, in plaats van te antwoorden, draaide hem den rug toe en bleef hem wraakgierig aankijken. Hij overlaadde hem met kleine geschenken, met voorwerpen, waarop de Indianen

WENONDA.

verzot waren, doch Wenonda weigerde meestal om ze aan te nemen, en als hij ze aannaam deed hij dat, om ze voor de oogen van August op het zand te werpen en met de voeten stuk te trappen.

Als August, zoo als vaak gebeurde, op de jacht ging, en met een goede vangst te huis kwam, dan legde hij het prachtigst stuk wild ter zijde, om aan Wenonda te geven; maar als August het hem gaf, dan nam hij het aan en gooide het lachend voor de honden neer, terwijl hij de ruwste smaadwoorden uitsprak en de bleekhuiden voor laffe dieren uitschold; dit was immer het loon voor de goede bedoelingen. Zonder een woord tegen te spreken verdroeg August al deze smaadredenen, en spaarde moeite noch tijd om zijn voorgenomen plan te volvoeren.

Hij vond troost in de standvastige vriendschap der andere Indianen, en hoofdzakelijk in die van Uncas, wiens gasten zij nog immer waren, aan wiens maaltijd zij dagelijks deelnamen, en in wiens hut zij sliepen. Nog meer dan dit alles waren de jongelingen opgetogen over de liefde en getrouwheid van een kind, dat zeker nog geen vijftien jaren oud was.

Zoo heftig als de haat van Wenonda was, zoo innig en trouw was de vriendschap van Tlittah, de zachtmoedige, lieve zuster van den wilden en woesten Wenonda. Zij sloot zich reeds den eersten dag bij August aan, en deze strooide ongemerkt het zaad der Christelijke liefde in het gemoed van het meisje; hij ver-

WENONDA.

telde haar de liefde Gods en de levensbeschrijving van Jezus. Tlittah luisterde aandachtig; zij hing aan de lippen van haar leermeester, en ofschoon Wenonda alles deed wat in zijn vermogen was om zijn zuster tegen August op te zetten en haar haat te voeden tegen de bleekhuiden, het goede kind wederstond zijn reden, en zeide: „Broeder, het vriendelijk gelaat van den bleekheid is goed voor mij, hij leert mij, dat ik alle menschen moet lief hebben. Waarom zal Tlittah hem dan haten?”

„De bleekhuiden zijn slangen, die door Tlittah vertrappt moeten worden,” antwoordde Wenonda, „zij zijn over het zoute water gekomen om onze jachtgronden te bederven, en om het wild der Delawaren te stelen. Wenonda haat de bleekhuiden, en de arm van Wenonda zal hen verdelgen. Wenonda is een dapper krijgsman, de bleekhuiden zijn honden!”

Als Wenonda zoo tegen zijn zuster sprak, ontvlood deze haar broeder en zocht haar troost bij August, die zij alles mededeelde.

„Wees niet boos op hem;” antwoordde de jongeling. „Wenonda kent zijn bleeke broeders niet. Als hij wist hoe goed wij het met hem meenen, dan zou hij wel tot andere gedachten komen. Heb maar geduld, Wenonda zal nog eenmaal een vriend van mij worden.”

August volhardde in zijn voornemen, en deed al wat mogelijk was om de achting van Wenonda te

WENONDA.

winnen, maar hoe meer hij hiertoe zijn best deed, hoe wijder de kloof werd die hen van elkander scheidde; de haat van Wenonda groeide met den dag aan, en August begon eindelijk in te zien, dat zijn vijand op wraak uit was, en geen gelegenheid zou laten voorbijgaan om deze bot te vieren. Met stille smart moest hij het aanzien en ervaren, hoe moeielijk het was tegen zulk een diep ingeworteld vooroordeel te strijden. Hij volhardde echter, en hoopte nog altijd, dat er zich wel eens een gelegenheid zou voordoen om den schijnbaar onverzoenlijken vijand blijken van zijn innige genegenheid te toonen.

Zoo verliepen er eenige weken. Op zekeren dag was Wenonda eensklaps verdwenen, en toen August aan Tlittah vroeg waar hij zich bevond, antwoordde zij, „dat hij ter jacht gegaan was, om de wigwams van wintervoorraad te voorzien.”

„Als dit zijn doel is, dan wil ik hem daarin gaarne behulpzaam zijn,” zeide August. „Het is niet meer dan billijk, Tlittah, dat de gasten van uw vader daarin de behulpzame hand bieden. Van nu af zal ik vlijtiger dan vroeger het jachtveld afloopen.”

Toen Tlittah dit plan vernam, schrok zij geweldig en keek beangst om zich heen. Eindelijk fluisterde zij op angstigen toon: „Mijn broeder moet Tlittah niet verlaten, zoolang Wenonda nog niet is teruggekeerd. Wenonda is een groot jager, hij zal de wigwams wel van wild voorzien. Hij heeft de hulp

WENONDA.

der bleekhuiden niet noodig. August moet bij Tlittah blijven en haar mooie geschiedenissen vertellen."

"Dat kan toch geschieden, lief kind, als wij des avonds van de jacht zijn teruggekeerd," antwoordde August. „Maar de krijgslieden zullen ons voor lafaards houden als wij hen niet vergezellen om de herten en beeren te achtervolgen."

"Mijn broeder moet bij Tlittah blijven," herhaalde het meisje nog dringender. „Het woud is diep en gevaarlijk. Mijn broeder moet voorzichtig zijn."

August schudde lachend het hoofd. „Ik ben reeds meermalen in het bosch geweest," zeide hij, „maar nog nimmer heb ik een dreigend gevaar ontmoet."

"Het bosch is donker! Het bosch heeft geheime schuilhoeken en is gevaarlijk," antwoordde Tlittah.

"En dan nog," antwoordde August, „de goede geest, waarover ik u al meermalen gesproken heb, huist ook in het bosch, en deze vergezelt mij op al mijn wegen; hij zal mij beschutten, hoe groot het gevaar ook zijn mag!"

"En toch moet mijn broeder bij Tlittah blijven!" herhaalde het meisje nogmaals op angstigen toon, terwijl zij August naar zich toetrok. „De jagers der Delawaren hebben de hulp der bleekhuiden niet noodig. Zij zouden toornig worden, als de bleekhuiden gelukkiger waren en meer wild in de wigwams brachten dan zij. Geloof mij, broeder, gij moet Tlittah niet verlaten!"

WENONDA.

August stond op het punt aan het verlangen van het meisje, dat zeker een goede bedoeling had, gevolg te geven, toen Uncas, die het gesprek afgeluisterd had, nader trad.

„Mijn broeder heeft gelijk,” zeide hij tot Tlittah, toen August hem de geheele toedracht der zaak had medegedeeld. „De bleekheid heeft een geoefend oog, een vaste hand en een goede buks. Hij zal een groot jager worden als hij ons jachtgebied betreed.”

Nu waagde Tlittah het niet langer om er op aan te dringen, dat August bij haar blijven zou. Geheimzinnig fluisterde zij hem echter in het oor: „Mijn broeder moet voorzichtig zijn! De verraderlijke wolf schuilt in het woud.”

Eensklaps begreep August wat de reden was dat Tlittah hem terug hield. De verraderlijke wolf, zoo werd Wenonda door zijn stamigenooten genoemd. Nu was het hem helder geworden, dat van dien kant het gevaar komen moest, waarvoor Tlittah zoo beangst was. Niettegenstaande deze wetenschap gaf August toch zijn voornemen niet op en maakte zich tot de jacht gereed. Den volgenden morgen, met het aanbreken van den dag, trok hij met zijn vriend Ratty op weg, met het doel des avonds, als het mogelijk was, met een goedgevulde tas in de wigwam terug te keeren. Tlittah stond te weenen, toen zij de beide knapen zag vertrekken. August echter was vol moed. Hij vertrouwde op de hulp

WENONDA.

van God, en als die met hem was, wie zou hem dan kwaad doen?

Toen de zon haar hoogste standpunt bereikt had, besloot August het jachtveld te verlaten, omdat hij reeds wild genoeg geschoten had. Hij riep nu Ratty, die reeds eenigen tijd zich van hem verwijderd had, omdat hij bezig was een hert te achtervolgen. Zijn stem klonk helder en de echo herhaalde het geluid door de takken van het woud; daarna luisterde hij met ingehouden adem, om een antwoord op zijn geroep af te wachten. Alles bleef echter stil, men vernam niets dan het zachte geruisch der beek, die zich kronkelend door het woud bewoog, en een liefelijke echo teweeg bracht. August vervolgde den weg, door zijn vriend ingeslagen, en herhaalde nu en dan zijn geroep. Toen dat niet hielp, schoot hij met zijn buks; de knal dreunde door het stille eenzame woud. Hij luisterde geruimen tijd of dit signaal ook beantwoord zou worden, maar helaas! alles bleef even stil.

Eindelijk kwam de gedachte bij hem op, dat Ratty mogelijk reeds op weg naar het dorp der Delawaren kon zijn, en daarom besloot hij diezelfde richting in te slaan. Hij laadde, uit voorzorg, nogmaals zijn buks, deed op nieuw kruit op de pan, en ging links af, de richting der zon volgende, die hem op het pad, dat naar het dorp leidde, brengen moest.

Nauwelijks had hij honderd pas afgelegd of hij

WENONDA.

bevond zich in een open plek van het woud. Tegenover hem stond een gespleten boomstronk, die door de stralen der zon helder beschenen werd; groote glinsterende steenen lagen aan den voet van dit gevaarte. Op eenigen afstand stond een eeuwenoude eikenboom; de stam was gebarsten, en hier en daar vertoonden zich zwarte plekken, zoodat het duidelijk was, dat een bliksemstraal dit pronkjuweel der boomen getroffen had; alleen het onderste gedeelte van den stam was nog van bladeren voorzien, het bovenste gedeelte en de kroon bestond slechts uit doode bladerlooze takken. De stam zelve had een reusachtige afmeting, geen vijf mannen konden haar omspannen. August bekeek met opmerkzaamheid dat wonder der schepping, en bewonderde de prachtige kleurschakeering, die teweeggebracht werd door de glinsterende steenen en het donkere groen der boomen. Onwillekeurig kwam de gedachte bij hem op, dat dit een uitgezochte schuilplaats zijn kon voor het een of ander bloeddorstig dier. Een leeuw of panther kon zich gemakkelijk in de diepe spleet van den boom verbergen, temeer, omdat deze hier en daar door dicht lommer beschaduwd werd. Het was een uitgezocht plekje, waar zoo'n roofdier het hert of ander wild bespieden en het eensklaps uit zijn ongestoorde rust overvallen kon.

Terwijl August zijn gedachten zoo bezig hield, trof eensklaps een licht geritsel zijn oor; het scheen

WENONDA.

te komen uit den boomstronk, die op eenigen afstand van den ouden eik stond. Zijn gehoor was door het langdurig verblijf in het woud zeer geoeffend. Met scherpe blikken keek hij door het lommer, sloeg de hand aan zijn geweer, omdat hij veronderstelde, dat zich plotseling een wild dier zou vertoonen. Hij zag echter niets dan twee zwarte glinsterende oogen, die met felle blikken omhoog keken en op hem gericht waren.

Nauwelijks had hij deze ontdekking gedaan, of het lommer bewoog zich sterker. August bedacht zich geen oogenblik, maar ging plat op den grond liggen. Het was meer dan tijd, want nauwelijks had hij zich op den bodem uitgestrekt, of er vloog een pijl door de lucht, die hem zeker in de borst getroffen zou hebben, als hij zich niet door het nederbukken buiten schot gebracht had. August sprong even snel als hij was gaan liggen, weder op en verschool zich achter den dikken stam, terwijl hij in zich zelve prevelde: „dat kwam van den verraderlijken wolf, die het op mijn leven gemunt heeft.”

De wraak en de sluipmoordenaars-manier van den jongen Indiaan scheen nu toch wel een einde aan de bedaardheid van August te maken.

Krampachtig greep hij naar zijn buks en zette de kolf tegen den schouder, maar eensklaps bedacht hij zich; in een oogwenk was zijn zucht tot wederwraak verdwenen en had plaats gemaakt voor zijn oude edel-

WENONDA.

moedigheid. Hij keerde het gelaat van den boomstam af, waaruit de verraderlijke pijl gekomen was; op nieuw verborg hij zich achter den dikken boomstam en bleef den omtrek in oogenschouw nemen. De takken en twijgen in den omtrek van den gespleten boom bleven in beweging, ofschoon er geen wind aan de lucht was en alle andere takken en twijgen bewegeloos hingen. August sloeg nog nauwkeuriger den omtrek gade. Eensklaps verschrok hij geweldig en bracht weder zijn geweer aan den schouder. Hier en daar zag hij door het gebladerte de geel en bruin gevlekte huid van een grooten panther, die langzaam en voorzichtig, zoo stil, dat het bijna onhoorbaar was, de stam, waarin de neger verborgen zat, naderde. Hij had gewis zijn buit in het oog, en het leed geen twijfel of Wenonda, de verraderlijke wolf, was dezen buit.

Ofschoon August een liefderijke en vergevingsgezinde jongen was, stond hij op dit oogenblik toch in tweestrijd, en wist niet hoe hij in dit geval handelen zou. Had Wenonda het niet een oogenblik te voren op verraderlijke wijze op zijn leven toegelegd, dan zeker zou hij den panther doodgeschoten hebben. Wat zou hij nu tegenover zoo'n geduchten vijand doen?

Maar August gevoelde zich mensch, die ook zijn gebreken had. Dit was wel een ongezochte, doch schoone gelegenheid, om van zijn vijand verlost te worden,

WENONDA.

want hij had niets te doen, dan rustig den strijd aan te zien, en ongetwijfeld zou de straf voor het misdrijf, dat Wenonda begaan had, spoedig volgen. Dan was zijn vijand, de eenige die hij onder de Wilden had, onschadelijk gemaakt. Dan kon hij, zonder voor iemand te vreezen, zijn moeder in dit schoone land brengen en onbezorgd zijn leven wijden aan het welzijn van haar, die hem het dierbaarste op aarde was.

De verzoeking was groot, maar toch, de edelmoedigheid en menschlievendheid van August was nog grooter.

Hij miktē scherp op het hoofd van den panther, die zich uitstreckte en met fonkelende oogen Wenonda aankeek, terwijl hij zich gereed maakte om een sprong te wagen. Het schot knalde, het ondier viel brullende ter aarde, sprong eensklaps weder op, en viel bewusteloos tegen den stam neder, waarbinnen Wenonda zich bevond. De kogel was door de schitterende oogen van het dier in de hersenen gedrongen; het zekere schot van August had het terstond doodelijk getroffen.

„Hé!” riep Wenonda, die nu uit zijn gevaarlijken toestand gered was, en dat riep hij zoo luid, dat August het hooren kon.

Zonder zijn buks op nieuw te laden, trad August uit zijn schuilhoek en naderde met rassche schreden, zonder eenige vrees het lommer, waarachter zich

WENONDA.

zijn vijand verscholen hield. De rook steeg nog uit den loop, toen hij de struiken terzijde schoof en de plek naderde, waar de panther lag uitgestrekt en in zijn bloed badende den grond rood kleurde.

Verwonderd keek hij rond; Wenonda was verdwenen. Er was geen enkel spoor van hem te vinden; alleen de indrukken van zijn voetstappen waren op den bodem zichtbaar. Toen August scherp luisterend bleef stil staan, hoorde hij op eenigen afstand het ritselen der struiken, alsof een stuk wild zich een weg baande door de wildernis.

„Hij vlucht,” prevelde August. „Zou deze redding uit een doodsgevaar hem tot beter inzicht gebracht hebben, of zou nog altijd de ingewortelde haat tegen mij hem het hazonpad hebben doen kiezen?”

Hij wist geen antwoord op deze vraag, die hij zich zelve voorlegde, te krijgen. Hij was echter met zichzelf tevreden, omdat hij overtuigd was een goede daad verricht te hebben, volgens de leer, die hem van zijn jeugd was ingeprent: hebt uwe vijanden lief als u zelven.

Terwijl August bij den panther stond, vernam hij in zijn onmiddelijke nabijheid voetstappen. Hij keek op en zag Ratty, die den knal van het schot gehoord had, en toen zijn vriend was gaan opzoeken.

August toonde hem het geschoten dier, en vertelde hem hoe gelukkig hij hem getroffen had. Over hetgeen er tusschen hem en Wenonda was voorge-

WENONDA.

vallen, sprak hij geen woord, want even als alle edele menschen, had ook hij een afkeer om met eigen daden te pralen.

Vergezeld van zijn vriend keerden beiden naar het dorp der Delawaren terug, waar zij met geopende armen en van vreugde schitterende oogen door Tlitah tegemoet gesneld werden. De panther werd naar het dorp gehaald en iedereen verheerlijkte August als een geoefend en groot jager. Zonder een woord te spreken hoorde August al deze lofredenen aan; hij sprak echter geen woord over Wenonda, ofschoon de vijandelijk gezinde jongeling dien avond niet in het dorp terugkwam.

DE GENEESHEER.

Wie zou niet gedacht hebben, dat Wenonda, na een zoo'n in 't ooglopend bewijs van de edelmoe-digheid van August, die hem het leven gered had op hetzelfde oogenblik dat hij het op zijn leven gemunt had, nu toch wel zijn haat met wortel en tak zou hebben afgelegd.

August ten minste verwachtte dit, maar helaas! spoedig bemerkte hij, dat zijn hoop niet vervuld was. Toen Wenonda eenige dagen na het gebeurde weder

DE GENEESHEER.

in het dorp verscheen, bewezen de norsche blikken en de beledigende woorden maar al te goed, dat hij volstrekt niet anders als vroeger over August dacht. Hij ontweek hem altijd, evenals vroeger, gaf geen antwoord als hij door August aangesproken werd en bleef hem altijd even kwaad aankijken. Deze verstoktheid bedroefde August geweldig, en hij besloot dus weder op nieuw nog niet tot zijn moeder terug te keeren, en dat zoolang uit te stellen totdat hij verlost was van zijn vijand of zich met hem verzoend had. Hoe zou hij het durven wagen om zijn moeder in de nabijheid te brengen van zoo'n vijand, wiens haat zoo groot was, dat hij zich niet zou ontzien om allen, die tot de bleekhuiden behoorden, aan zijn wraak op te offeren. Nu de bewezen grootmoedige dienst zijn hart niet getroffen had, was van hem alles te vreezen, te meer, als eenmaal de tijd daar zou zijn, dat de beide jongelingen zich niet meer onder de hoede van Uncas zouden bevinden. August oefende zijn geduld, en zocht intuschen meer en meer de vriendschap der andere Indianen te winnen. Dat viel hem niet moeielijk, want de krijgslieden hielden veel van den vriendelijken bléekhuid, wiens vrijgevigheid, moed en geschiktheid voor de jacht zij op hoogen prijs stelden, en hoofdzakelijk Uncas gaf bij verschillende gelegenheden bewijzen van zijn gunst en gehechtheid. Tegelijkertijd gebeurde er iets, wat gelegenheid zou geven om

DE GENEESHEER.

August de hoogste achting onder de inboorlingen te doen verwerven. Er brak namelijk in het dorp der Delawareen een boosaardige doodelijke koorts uit, die een jaar of wat vroeger de helft der bevolking naar het graf gesleept had, omdat er in den geheelen omtrek geen enkele geestbezweerder of medicus was, die de ziekte kon machtig worden. Uncas was thans de eerste die door de koorts aangegrepen werd. Tlittah weende bitter, toen haar vader in de hitte der koorts ijde en als een krankzinnige op de berenhuiden lag uitgestrekt. De bezweerders werden geroepen om de ziekte te bezweren, doch hun kunsten oefenden geen invloed op den kranke uit. De algemeen beminde hoofdman der Delawareen scheen met rassche schreden den dood te naderen. August was eenige dagen op een jachtavontuur uit geweest. Toen hij terugkeerde, vond hij zijn geliefde Tlittah zeer bedroefd, en in plaats dat zij hem, zooals vroeger, met een vroolijk gelaat tegemoet trad, bleef zij nu met het hoofd in de handen zitten treuren.

„Wat is mijn zuster overkomen?” vroeg August op deelnemenden toon, terwijl hij de hand van het meisje in de zijne lag. „Is u een ongeluk overkomen? Wat zijn de reden dat er tranen in uw oogen zijn?”

„Mijn vader,” stamelde het kind. „Uncas is zeer ziek! De booze geest is over hem gerezen.”

„Is Uncas ziek?” vroeg August, „breng mij dan

DE GENESHEER.

dadelijk bij hem. Als het in mijn macht is, zal ik den hoofdman gezond maken."

Het meisje keek August met hoopvolle oogen aan. „Is mijn broeder een medicijnman?" vroeg zij.

„Zeker," antwoordde August, die verheugd was dat hij de kennis, die hij vroeger opgedaan had, nu zou kunnen aanwenden tot redding van zijn gastheer. „De bleekheid, uw broeder, heeft al menigen kranke gezond gemaakt."

Tlittah nam zonder aarzelen August bij de hand en leidde hem in de wigwam, waar Uncas, door een felle koorts overvallen, van pijn lag te kermen. August onderzocht den lijder, zag spoedig wat de ziekte was en zeide tot Tlittah: „Wees gerust, mijn zuster, nog vóór de zon drie malen op- en ondergegaan is, zal uw vader weder gezond zijn."

Nadat hij dit gezegd had, verliet hij het kind, dat van vreugde stond te dansen, en begaf zich naar het woud om kruiden en wortelen te zoeken, waarvan hij, als deskundige, een drank vervaardigde, en gaf den kranke geregeld daarvan in, wiens toestand reeds eenige uren later veel kalmer werd. August bleef getrouw bij de legerstede van den hoofdman; hij gunde zich zelfs geen slaap, omdat hij alle veranderingen, die er in den toestand van den zieke zou voorvallen, kon gadeslaan. Zijn trouwe en liefderijke zorg, zijn geschiktheid en onvermoeide ijver werden beloond, want de koorts bedaarde en week einde-

DE GENEESHEER.

lijk geheel. De voorspelling, aan Tlittah gedaan, werd ten volle vervuld, want nog vóór de zon drie malen in het woud was op- en ondergegaan, was Uncas gezond; zijn oogen stonden helder, zijn verstand was teruggekeerd en alleen zijn zwakte herinnerde hem nog aan de oogenblikken, toen allen meenden dat hij aan den rand van het graf stond. Nu liep de roem, die August verworven had, van mond tot mond; alle krijgers prezen den grooten medicijnman, en, waar August verscheen, vielen hem de ondubbelzinnigste bewijzen van belangstelling ten deel. Wenonda alleen voegde zijn bewijzen van achting niet bij de overige krijgslieden. Hij bleef wat hij altijd geweest was: somber, zwijgend, afgetrokken en koel.

Eensklaps echter werd ook hij door de koorts overvallen; zijn oogen gloeiden in zijn hoofd, de rillingen liepen hem over de leden, en een verteerende hitte in het bloed benam hem alle kracht. Hij hield zich goed, zoolang hij meester over zijn zwakte blijven kon, en wees op verachtelijke wijze de medicijnen van de hand, die August hem wilde toedienen om de koorts te bestrijden.

Doch eindelijk moest zijn trots bukken. Hij lag op den grond uitgestrekt en August verpleegde hem, evenals hij zijn vader gedaan had. Ook nu week hij geen oogenblik van het ziekbed en behandelde zijn vijand als een broeder.

„Wezenlijk, gij zijt dom,” zeide Ratty, „dit is nu

DE GENESHEER.

de schoonste gelegenheid om van uw bittersten vijand ontslagen te worden, en gij, in plaats van nu dit voorval aan het noodlot over te laten, doet gij al wat in uw vermogen is om dien vijand in het leven te houden. Duidt het mij niet ten kwade, August, maar dit is zeer dom van u gehandeld."

August luisterde niet naar de woorden van Ratty, maar verdubbelde zijn ijver. „Als ik een mensch laat sterven, terwijl het in mijn macht staat hem het leven te doen behouden, dan ben ik een moordeenaar," fluisterde hij op beleefden toon. „Stoor mij niet, Ratty, het is mijn plicht om hulp te verleenen, en geen laffe vrees of bijoogmerken zullen mij tegenhouden. De eerste plicht van een Christen is: zijn vijanden lief te hebben; en ik doe niets meer dan mijn plicht."

Ratty zweeg een oogenblik; eindelijk zeide hij: „Volgens het oordeel der menschen zijt gij een dwaas, maar ook ik geloof dat gij in uw volgend leven vrede met uw zelven voor deze daad zult hebben."

August lachte zijn vriend blijmoedig toe, en voelde nogmaals de pols van den zieke, gaf hem zijn kruiden-drink in, laafde de gloeiende lippen met kristal helder bronwater, en verkoelde het heete voorhoofd met frissche natte doeken.

Wenonda herstelde; maar geen blik, geen vriendelijk woord gaf hij ten beste aan hem, die hem dagen lang verpleegd en verzorgd had. Hij vluchtte voor

DE GENEESHEER.

August en dwaalde dagen achtereen in het woud rond, om het gehate gezicht van den bleekheid te onvlieden.

Ratty behandelde hem stuursch en overlaadde hem met verwijten. August ontliep den vertoornden vriend en zeide eindelijk: „Oordeel niet, Ratty, opdat gij niet geoordeelt wordt! Het doet mij, even als u leed, dat ik Wenonda niet kan overtuigen van mijn goede bedoelingen, maar het zal niet bij mij opkomen om hem te beleedigen of berouw te gevoelen over hetgeen ik aan hem gedaan heb.”

Er werden nog eenige Indianen door de koorts aangegrepen, doch geen van hen moest het met den dood bekoopen. August bleef bij hen en als een goede engel verzorgde en waakte hij over allen. Zijn roem breidde zich uit tot bij de naburige volksstammen. Hij steeg bij allen zoozeer in roem, dat de krijgslieden hem nog meer eerbewijzen schonken dan hun beminden hoofdman.

Eenige dagen later verscheen er in het dorp der Delawareen een gezantschap van het naburig dorp, uit den stam der Tequods, met de boodschap van het opperhoofd van dien stam, of de beroemde bleekheid, de medicijnman, de zoon van hun opperhoofd zou willen genezen, daar hij door dezelfde ziekte was overvallen, waarvan de bleekheid reeds zoovelen der Delawareen hersteld had.

Ratty raadde het zijn vriend af, en stelde hem

DE GENEESHEER.

het gevaar voor oogen, waaraan hij zich blootstelde.

August echter aarzelde geen oogenblik, maar maakte zich terstond gereed, om het gezandschap te volgen en een reis van vier en twintig uren ver te ondernemen.

De zoon van het opperhoofd lag aan dezelfde soort van koorts als die welke onder de Delawaren geheerscht had. August redde hem en nog velen van zijn stamgenooten, en verliet het dorp niet, voor hij zich overtuigd had, dat er geen enkele koortslijder meer onder hen was. De Wilden betoonden op allerlei wijze hun dankbaarheid aan den weldoener van hun vaders, broeders en kinderen. Zij wilden hem met geschenken overladen en brachten hem hun kostbaarheden, hun ringen en armbanden. Al het wild, dat zij machtig wisten te worden, sleepten zij in zijn wigwam, maar August wees al die weldaden van de hand, en verzocht hen alleen zijn vriendschap te willen aannemen.

De hoofdman wilde hem tot zoon aannemen. Ook dit aanbod werd door August geweigerd en op kinderlijken toon vertelde hij, dat hij nog een moeder en een paar allerliefste zusters had, voor wier welzijn hij zorgen moest en wier wigwam hij van spijzen en dranken moest voorzien. Hij vertelde verder aan de Indianen, dat hij plan had zich met de zijnen in hun nabijheid te vestigen en verbloemde niet dat alleen de vijandige houding van Wenonda een

DE GENEESHEER.

hinderpaal was, waardoor hij zijn moeder en zusters nog niet over het zoute water kon laten komen.

Het eerste bericht, namelijk dat August met de zijnen in hun nabijheid wenschte te komen wonen, werd met geestdrift vernomen. Het opperhoofd vroeg waar de jachtgrond lag, die August tot zijn verblijfplaats gekozen had; en deze duidde alles nauwkeurig aan. Daarna volgden verwenschingen en bedreigingen, die allen op Wenonda gericht waren, zoodat August al zijn overredingskracht moest aanwenden om de teergevoelige en diep gekrenkte kinderen der wildernis van hun vijandelijke voorneemens tegen den stam der Delawareen terug te houden, met wien zij wel op een goeden voet leefden, maar tegen wien zij, alleen ter wille van Wenonda, die zich als een vijand tegenover den medicijnman had aangesteld, den oorlog wilden verklaren.

Zij achtten het zich tot plicht, den man uit den weg te ruimen, die August, de wonderdokter, een kwaad hart toedroeg.

Nadat er eindelijk niemand meer was die de geneeskundige hulp van August noodig had, besloot onze geneesheer om weder naar zijn oude vrienden, de Delawareen, terug te keeren, en daarom verzocht hij aan het opperhoofd der Tequods, hem een geleide door de wildernis te willen medegeven. Terstond was het opperhoofd bereid om aan den wensch van August te voldoen. Eerst verzamelde hij nog

eenmaal al zijn krijgsknechten bij zich, om in hun tegenwoordigheid voor het laatst nog zijn dank te betuigen voor al hetgeen de bleekheid aan zijn stam gedaan had. Het vriendenvuur werd ontstoken, de krijgslieden zaten er rondom, en August zat naast het opperhoofd. De vredepijp ging rond, en eindelijk stond het opperhoofd op en sprak op vriendelijken toon August aldus aan:

„Mijn broeder,” zeide hij, „is een machtige toovenaar. Hij is over het zoute water gekomen, om de booze geesten te bezweren, die zonder zijn hulp mijn beste krijgers zouden gedood hebben. De bleekheid is wijs, maar ook goed. De Tequods bedanken hem voor zijn hulp en bidden om zijn vriendschap. Waarde broeder, de Tequods zullen nimmer het strijperk betreden om tegen u te kampen. De tomahawk is tusschen ons ten eeuwigen dage begraven. Als mijn broeder onze hulp noodig heeft, dan zullen de Tequods altijd terstond voor hem gereed zijn. Hun armen zijn sterk, hun krijgsknechten staan gereed om u te beschermen en voor u te sterven. Wij hopen, dat onze broeder altijd goedgunstig op de Tequods zal nederzien en waarde aan hun belofte zal hechten. Wij vertrouwen in uw oprechtheid. Wij beminnen den bleekheid en hebben de waarheid gezegd. De groote geest moge zijn toorn over ons uitspreiden als wij ooit onze dankbaarheid zullen vergeten! De Tequods zijn vrienden van den bleekheid!”

DE GENEESHEER.

Nadat het opperhoofd zich weder had nedergeveld, stonden nog eenige der voornaamste strijders op en voerden het woord tegen August. Daarna beantwoordde August al de toespraken zoo goed als hij dit kon, en juist was de menigte voornemens de vergaderplaats te verlaten, toen zich eensklaps aan den ingang der zaal een bleekheid vertoonde en August, ten zeerste verrast, uitriep: „Ratty, mijn vriend, wat voert u hier heen?”

Waarlijk, het was Ratty, die zoo geheel ongenoodigd en onverwachts onder de Wilden verscheen, welke zeer nieuwsgierig, maar met een rustige zelfbeheersching de ontmoeting der beide bleekhuiden gadesloegen. Ratty zag er bleek en verbolgen uit, en sprak gejaagd tegen August, die, luisterende, droevig het hoofd schudde en in nadenken verzonken op den grond bleef zitten.

„Dat zijn slechte tijdingen, die gij mij daar mededeelt, Ratty,” zeide hij. „Als werkelijk de haat van Wenonda zoo groot is, dan is het niet raadzaam dat wij weder naar den stam der Wenonda's terugkeeren. Maar gelukkig heb ik hier andere vrienden gevonden, die ons zullen beschermen, als de onhandelbare jongeling niet ophoudt om ons te vervolgen.”

August nam terstond een besluit, en wendde zich tot de verzamelde menigte der Tequods, terwijl hij Ratty bij de hand greep en hem naast zich deed plaats nemen.

DE GENEESHEER.

„Deze man is mijn vriend,” zeide hij, „hij stelt zich ter beschikking bij de dappere Tequods, en als de krijgslieden achting voor mij gevoelen, dan rooken zij ook met hem de vredepijp.”

„De vriend van den grooten nederigen man is welkom,” antwoordde het opperhoofd met vele gebaren.

„Mijn vriend en ik zoeken bescherming in de wigwams der Tequods,” vervolgde August, „want wij durven niet in het dorp der Delawaren terug te keeren.”

„De bleekhuiden zijn welkom,” herhaalde het opperhoofd met nadruk, en een straal van vreugde blonk op zijn gelaat. „Hebben de Delawaren den vriend van mijn vriend beleedigd?”

„De Delawaren zijn edele en dappere mannen,” antwoordde August. „Maar de verraderlijke wolf schuilt in de bosschen en dorst naar het bloed der bleekhuiden, die hem nimmer eenig kwaad gedaan hebben. Mijn vriend heeft een beer doodgeschoten en de verraderlijke wolf kwam om hem zijn buit te ontnemen. Hij zeide: „de bleekhuiden zijn honden! Zij hebben het recht niet om op het jachtgebied der Delawaren te schieten, laten zij naar de Tequods gaan en die de beeren ontnemen.” Mijn vriend verdedigde zijn buit en wilde zich dien niet laten ontnemen. Maar de verraderlijke wolf bracht hem met zijn tomahawk een wond toe en mijn vriend moest

DE GENEESHEER.

de vlucht nemen. Hier is hij, en" — dit zeggende haalde hij een verband van Ratty's schouder — „hier is de wond, dien de verraderlijke wolf hem heeft toegebracht."

Een algemeene roep van verontwaardiging weergalmde door het verblijf, aangeheven door hen die August zoozeer vereerden.

„Mijn vriend zal niet als een hond uit de wigwams der Delawaren gejaagd worden," riep het opperhoofd der Tequods. „De Tequods zijn dapper, zij zullen den grooten nederigen man en zijn vriend wreken."

Deze uitspraak, door het opperhoofd gesproken, werd door stormachtige gebaren van overeenstemming door al de aanwezigen beantwoord. Men toonde zich terstond bereid om den strijd aan te vangen. Zij vlogen uit het gebouw, en eenigen der jeugdige krijgers liepen naar een boom, die op een open plek stond, sneden strooken uit den bast, en haalden daarna met hunne tomohawks den geheelen bast van den stam, zoodat er eindelijk, zonder tak of blad, niets dan een kale paal van overschoot. Daarna vervoegden zij zich weder bij de andere krijgers. Anderen kwamen terug en bestreken de posten van den ingang met roode verf, waarna de Wilden zich om den paal vereenigden en een vervaarlijk geschreeuw aanhieven, iets dat een krijgslied beteekenen moest, en dansend om den paal vlogen.

„Wat beteekent dat alles?" vroeg August, die

DE GENEESHEER.

met verbaasde oogen al deze verrichtingen gade had geslagen, tot Ratty, die met hem tegelijkertijd het hoofdgebouw verlaten had.

„Dat beteekent,” zeide Ratty, die met de gebruiken der Wilden beter bekend was dan zijn vriend, „dat de Tequods besloten zijn, het krijgspad tegen de Delawaren te betreden, en u en mij te wreken tegen Wenonda en zijn geheele stam. En waarlijk, hoezeer ik ook tegen onnoodig bloedvergieten ben, doet het mij nu toch genoegen dat de onredelijke jongen, die ons van den aanvang af zoo vijandig gezind geweest is, eens duchtig gestraft wordt.”

August verschrok, want ofschoon hij bittere ondervindingen had opgedaan van de vijandelijkheden van Wenonda, toch wenschte hij niet dat men zich bloedig op hem zou wreken, en beefde bij het denkbeeld, dat de andere Delawaren, die hem evenveel vriendschap bewezen hadden als de Tequods, en die allen onschuldig waren aan de misdrijven van Wenonda, met doodelijke gevaren bedreigd zouden worden. Hij trachtte de Tequods tot bedaren te brengen, en wilde eenige woorden ten voordeele der Delawaren spreken. Maar allen waren zoozeer opgewonden en zoo geheel vervuld met den krijg, die zij zich voorgenomen hadden, dat het August niet mogelijk was een goed woord tegen hen te spreken. Meer dan honderd krijgers hadden zich gereed gemaakt en stonden met hunne tomahawks gewapend ten

DE GENEESHEER.

krijg gereed. Allen snelden naar de rood geverfde deurpost, die het zinnebeeld van den vijand voorstelde, hakten en houwden daarop lustig in, en de spaanders vlogen links en rechts. Dat wapenspel eindigde niet voor dat de paal geheel tot splinters geslagen was. Eindelijk verscheen de hoofdman met zijn zoon in volle wapenrusting. Beiden werden door de krijgslieden met daverend gejuich begroet, waarna een doodelijke stilte volgde, toen de hoofdman de armen omhoog hief. Er volgde een oogenblik van rust; daarna schaarden de Indianen zich in gelederen, en op het oogenblik dat de hoofdman met zijn zoon zich vooraan wilde plaatsen, om den tocht naar den stam der Delawaren aan te vangen, trad August nogmaals nader, en smeekte dat de krijgslieden van hun voornemen zouden afzien, daar hij niet gaarne begeerde dat de onschuldige en gulle Delawaren eenig leed zouden veroorzaakt worden.

„Hoofdman der Tequods,” zeide hij, zich eerbiedig voor hem buigende, „de Delawaren zijn onschuldig. Moet nu een geheele stam boeten voor het misdrijf, door één enkel persoon begaan? Dat zou toch schromelijk onrechtvaardig gehandeld zijn.”

De hoofdman antwoordde niet op hetgeen August gezegd had; hij vervolgde zwijgend zijn weg, en door een ernstigen blik gaf hij August te kennen dat hij zich niet bemoeien mocht met de aangelegenheden der beide stammen.

DE GENEESHEER.

„Maar het is toch niet edel, om vreedzame mannen onvoorbereid te overvallen,” riep August.

„De Tequods kruipen niet als slangen,” antwoordde de hoofdman, „zij hebben een flinken bode vooruit gezonden en de Delaware's een bundel pijlen gezonden, waarvan de punten in bloed gedoopt zijn. De Delaware's hebben bericht ontvangen.”

De hoofdman zette, terwijl hij deze woorden sprak, zoo'n ernstig gezicht, dat August achterwaarts trad en verder geen woord sprak, omdat hij zich overtuigd hield in de gegeven omstandigheden niets te kunnen uitrichten.

„Wat kunnen wij doen?” vroeg hij wanhopend aan Ratty.

„Wij moeten ons bij de troepen aansluiten,” antwoordde Ratty, „en zien wat wij doen kunnen om de onschuldigen te beveiligen en zooveel onheil mogelijk te voorkomen.”

August bekende, dat dit in de gegeven omstandigheid het beste was, snelde naar zijn wigwam, wapende zich met zijn buks, en volgde daarna met Ratty de krijgslieden, die zich reeds aan het einde van het woud bevonden, en zonder één woord te spreken den weg vervolgden.

DE STRAF.

Toen de troep der Tequods ongeveer de helft van den weg afgelegd hadden die hen naar het dorp der Delawareen voerde, overviel hen de duisternis, zoodat zij genoodzaakt waren halt te houden. Op een plek, die spoedig van mos en doode takken was ontdaan, werd een vuur ontstoken. De voornaamste krijgers schaarden er zich om heen; er werden op verschillende punten wachten uitgezet, en de overige krijgsknechten schaarden zich in verschillende groepen hier en daar op den grond en zochten eenige rust op het zachte mos; het duurde niet lang of allen waren in diepe rust. Alle voorzorgsmaatregelen waren genomen; de krijgers hadden hun wapenen bij zich, zoodat zij bij het minste verdachte geluid terstond strijdvaardig waren. Verder strekten zij het hoofd gerust neder, vertrouwend op de jeugdige krijgslieden, die als wachters van alle kanten het terrein konden overzien. De nachtrust werd echter niet gestoord, en den volgenden morgen werd met alle voorzichtigheid en beleid, die zoozeer eigen zijn aan de Indianen, den tocht voortgezet. Men verdeelde zich in verschillende afdeelingen, waarna ieder, door een vrij groote tusschenruimte, zijn eigen weg vervolgde; de eene krijgsman volgde den ander, waardoor zij lange rijen vormden, zoodat de een altijd

DE STRAF.

in de voetstappen van zijn voorman trad. Op deze wijze was men tot op een uur afstands van het dorp der Delawaren genaderd, toen eensklaps het opperhoofd een geluid aanhief, dat veel op het krassen van een uil geleek, waarop dadelijk het geheele leger halt hield. Er volgde een tweede troep, hetgeen te kennen gaf, dat de voornaamste krijgslieden, waarbij zich August en Ratty hadden aangesloten, bij het opperhoofd komen moesten. Toen de krijgsraad bij elkander was, ontwaarden zij, tot hun niet geringe verbazing, dat de Delawaren reeds, niet verder dan honderd pas van hen verwijderd, zich gelegerd hadden. Zij waren goed gewapend, doch schenen zich niet tot een gevecht gereed te maken.

Er volgde door den krijgsraad der Tequods een korte samenspreking, waarvan de inhoud door August bevend werd aangehoord. Hij vreesde dat het geheele leger, nu gewapend, op de kleine schare der Delawaren zou oprukken, en dat er alsdan een verschrikkelijk bloedbad zou plaats hebben. Gelukkig werd zijn vrees niet bewaarheid. De krijgers verdeelden zich weder; ieder keerde naar zijn afdeeling terug en verdeelden hun manschappen zoodanig, dat zij even goed tot verdediging als tot een aanval gereed stonden.

Daarna voegden de opperhoofden zich weder bij elkander en vorschten met geëoefende oogen alle bewegingen der Delawaren uit.

DE STRAF.

Het duurde niet lang of onder het vijandelijk leger kwam een buitengewone beweging. Het krijgsgeroep der Tequods werd niet beantwoord, waardoor de angst van August aanmerkelijk verminderde; integendeel, de edele oude hoofdman Uncas trad buiten zijn leger, brak een tak van een boom, die in zijn nabijheid stond, wenkte eenigen zijner krijgslieden om hem te volgen, en naderde langzaam maar met statigen tred de Tequods.

Deze lieten de opgeheven wapenen zakken en bleven in gespannen verwachting, even als August en Ratty, het einde van dit zeldzaam schouwspel afwachten. August begreep echter spoedig wat er volgen zou, want reeds op verre afstand zag hij tusschen eenige krijgsknechten, die op behoorlijken afstand hun opperhoofd volgden, met trotsche houding en opgeheven hoofd, doch stevig aan de handen geboeid, zijn doodsvijand Wenonda.

Toen Uncas tot op weinige schreden van het opperhoofd der Tequods genaderd was, volgde van weerskanten een beleefde begroeting, waarna Uncas met droevige blikken, doch met een vaste stem het woord nam.

„Het opperhoofd der Tequods,” dus ving hij aan, „heeft in het dorp der Delawaren zijn bode gezonden. Hij heeft de tomahawk opgegraven en zijn krijgslieden gewapend. Maar Uncas wil niet dat de vrede tusschen ons verbroken worde. Hij wil niet dat de

DE STRAF.

roode mannen hun bloed vergieten zullen, en hun overwonnen scalpen zullen ophangen ter wille van een geringe oorzaak. De Delawareen zijn dapper, zij vreezen den krijg niet, maar zij zijn ook rechtvaardig, en rechtvaardigheid is beter dan dapperheid. Waarom hebben mijn broeders het strijdpad betreden?"

Het opperhoofd der Tequods zweeg een oogenblik, alsof hij ieder woord, dat tot hem gesproken was, eerst wilde overwegen. Eindelijk zeide hij: „Uncas is een wijs opperhoofd! Er hangen reeds vele scalpen in zijn rook, als getuigen van zijn dapperheid. De Tequods dorsten niet naar het bloed der Delawareen. Maar er heeft een verraderlijke wolf door de bosschen geslopen, en de vriend der Tequods verwond en beledigd.

„De verraderlijke wolf is gevangen genomen," antwoordde Uncas met zooveel zelfbeheersching, dat slechts een kleine trilling in zijn lippen het verdriet verraadde, dat de man gevoelen moest, die verplicht was zijn eigen zoon aan den vijand over te leveren. „Hier staat hij. Daar alleen de verraderlijke wolf slecht is, zullen er geen stroomen bloeds vergoten, noch de hoofden van onschuldigen gescalpeerd worden. Mijn broeder, aanvaart den verraderlijken wolf. Hij is uw eigendom!"

Uncas trad terug, terwijl de krijgslieden naderden, en de zoon van het opperhoofd werd uitgeleverd. Wenonda verwaardigde zijn diep bedroefden vader met

DE STRAF.

geen enkelen blik. Deze echter stond met tranen in de oogen zijn diep gevallen zoon aan te staren, en overdacht met angst het schrikkelijk lot, dat de dierbare gevangene te wachten stond.

Het opperhoofd der Tequods gaf zijn krijgsknechten een teeken; deze namen Wenonda van de Delawareen over en voerden hem, zonder dat hij eenige tegenkanting bood, in het diepste van het bosch.

„Uncas is een groot hoofdman,” dus sprak het opperhoofd der Tequods Uncas aan. „Zijn hoofd is vol wijsheid, en zijn hart is rechtvaardig. De Delawareen en Tequods zijn vrienden, de tomahawk wordt begraven, en Mashoree voert zijn krijgslieden weder naar zijn dorp.”

Hij groette zeer beleefd voor Uncas, die dezen groet even vriendelijk beantwoordde. Daarna vervoegden zich beide opperhoofden weder bij hun leger. August en Ratty volgden. Had August zijn wil gevolgd, dan was hij naar Uncas geloopt en had deze waarlijk groote en edelmoedige ziel om den hals gevlogen. Maar zijn verstand zegevierde over zijn goede wil. Het kon zijn, dat hij bij de Delawareen, die, ter wille van hem en van zijn vriend, een van hun dapperste krijgslieden hadden moeten opofferen, niet al te vriendelijk zou ontvangen zijn; maar buitendien had hij nog andere redenen, die hem deden besluiten, zich niet van de Tequods te verwijderen. Wenonda moest gered worden; het streed tegen het menschelijk gevoel van August,

DE STRAF.

om Wenonda over te leveren aan de wraak van den geheelen stam der Tequods.

Ofschoon hij nu al genoeg ondervonden had van de hardnekkigheid der Wilden, toch twijfelde hij nog niet aan den goeden uitslag van zijn bedoeling, omdat het wanbedrijf van Wenonda niet tegen den stam zelve gepleegd was. Het was een persoonlijk feit en daarom hoopte August altijd nog eenigen invloed te kunnen uitoefenen.

Op een gegeven teeken, door Mashoree, het opperhoofd der Tequods, verzamelden alle hoofden zich rondom hem, en, na de bevelen ontvangen te hebben, togen zij huiswaarts. Wenonda volgde met boeien aan de handen in hun midden. August ging eenige malen naar hem toe, sprak hem aan, maar telkens staarde de gevangene hem minachtend aan, draaide het hoofd om, en sprak geen woord. Al wat August deed om een toenadering tot stand te brengen, werd door Wenonda met verachtelijke blikken beantwoord. Eindelijk liet August hem aan zijn lot over en vervoegde zich bij Ratty met de vraag, welk lot Wenonda wel zou te wachten staan. Ratty kon op deze vraag geen antwoord geven. Dit geval was zoo verschrikkelijk en zoo buitengewoon, dat hij nog nooit zoo iets had bijgewoond en toen August deze zelfde vraag aan Mashoree deed, kreeg hij tot antwoord: „Dat zullen de bleekhuiden wel zien. De Tequods zullen den grooten nederigen

DE STRAF.

man van zijn vijand verlossen. Mashoree is een groot opperhoofd en zijn vrienden staan onder zijn bescherming."

Dat was alles wat August uit den geheimzinnigen bevelhebber krijgen kon, en de andere hoofdlieden ontweken op nog geheimzinniger wijze dan het opperhoofd alle navorschingen. Hij was alzoo geheel in het onzekere over het lot van Wenonda, doch bleef volharden in zijn voornemen, om alle invloed uit te oefenen bij de kinderen des wouds, om den jongeling, die hem zooveel haat toedroeg, voor een al te zware straf te vrijwaren.

Laat in den nacht bereikte men het dorp der Tequods. De krijgslieden zochten hun wigwams op, en Wenonda werd in het hoofdgebouw gebracht, alwaar hij door een aantal krijgslieden streng bewaakt werd. Ook August zocht rust en slaap, want de lange marsch door het bosch had hem zeer vermoeid.

Het was reeds laat toen August den volgenden morgen ontwaakte. Ratty, die bij hem geslapen had, was reeds uitgegaan. August stond spoedig op, en was verlangend om iets van den gevangene, die hij altijd nog een goed hart toedroeg, te vernemen, doch tevens uit nieuwsgierigheid om te weten welk lot hem beschoren zou worden.

Toen hij buiten kwam, keek hij in de wigwams rechts en links, maar er was noch in de hutten noch

DE STRAF.

in het dorp een enkel mensch zichtbaar. Het was overal doodelijk stil. August keek verwonderd in het rond; hij wilde aan den een of ander vragen wat de reden was van deze ongewone verschijning, maar wat hij zocht, nergens vond hij iemand die zijn nieuwsgierigheid bevredigen kon. Alleen een paar honden lagen lui en vadsig in den zonnenschijn.

Gejaagd snelde hij naar het hoofdgebouw, maar ook dat was ledig. Een gedachte verschrikte hem. „Lieve Hemel,” prevelde hij in zichzelf, „men zal hem toch niet al weggevoerd hebben, om hem te straffen.” Hij luisterde, en vernam een zacht gemurmel in de westelijke richting van het woud, waar zich, zooals August wist, een door menschenhanden vervaardigde open plek bevond. Spoedig snelde hij daarheen, en hoe nader hij kwam, hoe duidelijker hij verwarde stemmen van menschen onderscheidde. Hij hoorde duidelijk het gezang der vrouwen en het gejoel der kinderen. Een ongekende angst overmeesterde hem; hij verdubbelde de snelheid van zijn stap, en eenige oogenblikken later bevond hij zich op de bestemde plaats.

Een schouwspel, zooals hij nooit gezien had, was hier voor zijn oogen zichtbaar. Aan de eene zijde van het plein stonden een menigte vrouwen en kinderen, afgescheiden door een tusschenruimte, waar de krijgslieden zich bevonden, door wien grootendeels de andere zijde van het plein gevuld werd.

DE STRAF.

De mannen waren geheel in krijguitrusting en van pijlen en bogen voorzien. Aller oogen waren op één plek gericht, die door August niet in oogenschouw genomen kon worden, omdat hij zich geen weg door de menigte wist te banen. Hij nam een kloek besluit en drong door de schaar van vrouwen en kinderen heen, doch een kreet van angst ontsnapte hem onwillekeurig, toen hij, aan de open ruimte gekomen was, en daar iets zag, dat het bloed hem in de aderen deed stil staan.

Daar stond Wenonda, aan een boom vastgebonden, wiens prachtige kroon een heerlijke schaduw over hem uitspreidde. Men had hem met de armen en beenen vastgebonden, terwijl hij met breede strooken boombast, die om zijn borst en hals geslagen waren, als aan den boom vastgenageid stond.

Ongeveer twintig pas van hem verwijderd stonden tien of elf jeugdige krijgslieden, die onder spottend gelach en verwenschingen, die zij den gevangene toeriepen, lustig met hunne tomohawks over hun hoofden zwaaiden. Daar trad een der jeugdige krijgslieden op Wenonda af, hief zijn wapen op, slingerde daarmede krijgshaftig in het rond en scheen tot mikpunt het hoofd van den gevangene gekozen te hebben. August dacht niet anders of deze eerste slag moest Wenonda dooden. De angst en schrik deed hem een kreet slaken, die de opmerkzaamheid van alle aanwezigen trok. Het verschrikkelijke spel met den ge-

DE STRAF.

vangene werd gestaakt, en August snelde naar Mashorée, die zich in volle wapenrusting te midden van al zijn hoofdlieden bevond, en de oefeningen der jeugdige krijgslieden met welgevallen aanschouwde. Toen hij August zag aankomen, groette hij hem vriendelijk en bood hem de hand der vriendschap.

„Wat geschiedt hier?” riep August, die bleek van aandoening was, zijn vriend Ratty toe, die hij naast het opperhoofd zag staan. „Waarom is Wenonda aan dien boom vastgebonden, en waarom werpt men de tomahawk naar hem toe?”

Daar August tegen Ratty niet in de taal der Wilden sprak, zwegen alle aanwezigen, en wachtten eerbiedig de ontmoeting der beide bleekhuiden, wier tegenwoordigheid veel eer voor hen was, af.

„Wenonda is tot den martelpaal veroordeeld,” antwoordde Ratty op de vraag van August. „Eerst wordt hij eenigen tijd gepijnigd, om te zien of hij in zijn boos opzet blijft volharden, en dan is de brandstapel zijn lot. De straf is verschrikkelijk, maar hij heeft het voor zijn herhaalde moordaanslagen tegen u en mij wel verdiend.”

„En toch zal deze straf niet voltrokken worden,” riep August zoo luid mogelijk. „Het is een Wilde, en hij vermeent, dat wij hem beleedigd hebben, wij mogen hem daarom zijn haat zoo kwalijk niet nemen. Hij deed wat wij mogelijk in zijn plaats ook zouden doen. En dan... zijn arme vader, die ons als vrien-

DE STRAF.

den de grootste gastvrijheid verleend heeft, die zijn spijzen, dranken en legersteden met ons gedeeld heeft; neen, waarlijk niet, zijn eenigen zoon zal niet om onzentwil aan den martelpaal sterven!"

Met kloeken tred naderde August Mashoree, de hoofdman der Tequods, en smeekte om de vrijheid van Wenonda. Ratty wilde hem daarvan terughouden. „Bedenk wat gij doet," riep hij hem toe, „hebben de Indianen eenmaal het besluit genomen om een straoefening te houden, dan zouden zij eerder u of mij martelen, dan van hun plan afzien."

„Hoe het zij," riep August, „ik zou nooit een gerust oogenblik meer beleven, als ik de zoon van den braven Uncas zoo verschrikkelijk moest zien vermoorden. Liever wil ik het uiterste wagen, dan levenslang door zelfverwijt geplaagd te worden."

„Maar hij is uw vijand," riep Ratty.

„Het is de zoon van mijn vriend, en ik ben een Christen," riep August.

Met rassche schreden naderde hij den boom, waartegen Wenonda vastgebonden stond, en trok zijn jachtmes uit den zak. De Tequods, die zich verbeelden dat August, na de ontvangen beleedigingen zich duchtig op zijn vijand zou wreken, hieven een oorverdoovend vreugdegejuich aan. Zelfs Wenonda was van dat gevoelen; zijn oogen schoten vuur; vol haat waren zij op den bleekhuid gericht, en met woeste stem riep hij: „De bleekhuiden zijn honden, zijn

DE STRAF.

lafaards. Na den wolf met riemen vastgebonden te hebben, nu durven zij hem naderen.”

August antwoordde niets op deze beledigingen. Met één ruk verbrak hij de banden, waarmede Wenonda aan den boom vastgebonden stond; daarna sneed hij de touwen los, die hem om de handen en beenen zaten, en zeide toen op ernstigen toon: „Wenonda is vrij! De bleekheid bemint ook hem, die hem haat, en dorst niet naar het bloed van zijn vijand. Ga, het pad is open! Keer tot uw vader, het brave opperhoofd der Delawaren terug!”

Wenonda wist niet wat hij hoorde en bleef sprakeloos en met wijd opengespalkten mond staan. De grootste verbazing, die deze vreemde handelwijze van August op Wenonda maakte, deed op zijn gelaat een uitdrukking van bewondering ontstaan; tranen vloeiden over zijn wangen; de ruwe kerel was verteederd, en, in plaats van zich door de vlucht uit de voeten te maken, iets, dat hij zeer gemakkelijk had kunnen doen, daar de Tequods vol verbazing het schouwspel stonden aantezien, terwijl zij er niets van begrepen, bleef hij onbewegelijk staan, en keek August met tranen in de oogen aan.

„Ga!” herhaalde deze, „het pad naar het bosch is open, en de verraderlijke wolf kan harder loopen dan zijn vervolgers.”

Nu ontwaakte Wenonda uit zijn droom, waarin hij door de edelmoedigheid van den bleekheid gebracht

DE STRAF.

was. De eerste aandrif, die er bij hem na het ontwaken uit zijn droom ontstond, was om zijn leven te redden. Bespiedend liet hij zijn blikken gaan over de schaar der Tequods, slaakte een geweldigen kreet, deed een pas zijwaarts, en trachtte daarna in vliegende vaart den ingang van het bosch te bereiken. Het was echter te laat. August volgde met ingehouden adem de vogelsnelle vlucht van den jeugdigen Delawaar. Hij meende reeds dat hij gered, en buiten het bereik der Tequods was, toen zich, juist op het oogenblik dat Wenonda het bosch wilde ingaan, een kleine schaar jeugdige krijgers in beweging zette en den gevangene eenige schreden vooruit was, zoodat zij hem grijpen konden nog vóór hij gelegenheid had in het woud te ontvluchten. Wel worstelde Wenonda en verdedigde zich zoo goed mogelijk, maar de vijand was te sterk en alle tegenweer was nutteloos; hij moest voor de overmacht bukken.

Hij werd geboeid en onder luide jubelkreten op nieuw naar den martelpaal gebracht.

August zag nu wel dat zijn plan mislukt was. Terwijl de krijgslieden bezig waren om den gevangene op nieuw vast te binden, snelde hij naar Mashoree, en smeekte dezen op vriendelijken toon, dat hij verbieden zou, om het martelwerk, dat zoo even begonnen was, verder voort te zetten.

„Dat kan niet,” antwoordde Mashoree op somberen

DE STRAF.

toon. „Mijn broeders, de bleekhuiden, zijn door den verraderlijken wolf beleedigd geworden, hun vrienden moeten hen wreken.”

„Maar ik wil geen wraak,” riep August heftig. „Ik vergeef hem geheel en al wat hij uit booze inzichten aan ons misdreven heeft, en daarom hebt gij het recht niet om hem te martelen. Hij heeft ulieden niets gedaan, dus, laat hem vrij of laat het aan mij over, om hem te straffen zoo als ik dat zal goedvinden.”

„De bleekhuid is al te goed,” antwoordde Mashoree hierop. „Hij kan zieken genezen, maar zich niet wreken op zijn vijand; de krijgslieden van Mashoree hebben hun tomahawks geslepen, en de verraderlijke wolf moet toonen dat hij een man is. Ga, mijn broeder, mijn ooren zijn gesloten.”

„Doe ze dan weder open,” schreeuwde August. „Laat Mashoree en zijn krijgsknechten er aan denken, dat ik het geweest ben die hun het leven gered en den boozen geest van hun legerstede verdreven heeft. Zij hebben mij met geschenken willen overladen, ik heb ze geweigerd, omdat ik hun, die ik het kostelijkste geschenk gegeven had, namelijk hun gezondheid, niet van hun vrienden wilde berooven. De Tequods zijn dappere krijgslieden, laten zij nu ook toonen dat zij dankbare mannen zijn. Voor al mijn hulp eisch ik het leven van den Delaware; ik heb het leven van velen der Tequods ge-

DE STRAF.

red, zij mogen mij dit ééne leven niet weigeren.”
• „Het kan niet zijn,” hernam de opperhoofdman,
„de Tequods zijn dankbaar; onze sieraden, onze
bezittingen zijn ter uwer beschikking, onze wig-
wams staan voor u open, neem wat gij hebben
wilt, maar de verraderlijke wolf behoort ons; hij
moet toonen dat hij een man is.”

„Nu begon August er aan te twifelen of hij de
hardnekkigheid der Wilden zou kunnen buigen. Een
oogenblik kwam de gedachte bij hem op om de
Tequods met bedreigingen schrik aan te jagen, door
hun te zeggen dat hij hen als toovenaar met kwalen
en ziekten zou bezoeken. Maar zijn oprecht gemoed
streed tegen dezen leugen, ofschoon hij er de beste
vruchten van verwachtte, omdat hij overtuigd was dat
zij het grootste vertrouwen in zijn kunde stelden. De
Indianen hielden hem werkelijk voor een toovenaar,
en zouden er geen oogenblik aan getwijfeld hebben,
dat hij zijn bedreigingen zou kunnen verwezenlijken.

Na eenig beraad besloot August een anderen weg
in te slaan. Hij verliet Mashoree, plaatste zich naast
Wenonda, sloeg zijn arm over den schouder van
den gevangene, en keek den Indiaan met scherpe
blikken aan, die, hetgeen er nu met hem voorviel,
volstrekt niet begreep,

„De verraderlijke wolf is mij!” riep hij toornig
de Tequods toe. „Vóórdat gij hem doodt, moet gij
eerst mij het leven benemen. De Tequods mogen

DE STRAF.

het doen, maar zij zullen hun roem overleven, en alle roode mannen zullen zeggen: „de Tequods zijn erger dan honden; de hond is dankbaar voor de beenen, die men hem toewerpt, hij lekt de hand van dengene die hem weldoet. Maar als de Tequods mij dooden, dan vermoorden zij den vriend, die hun geheele stam uit de ellende gered heeft.”

Een kreet van ontzetting volgde op deze woorden van den wijzen jongeling; de tomahawks werden opgeheven, en August dacht niet anders dan dat zijn laatste uur geslagen was. Mashoree echter wenkte met zijn rechterhand, en de uitroep verflauwde even spoedig als hij aangeheven was.

„Mijn broeder de bleekhuid heeft de waarheid gesproken,” zeide hij, en zijn stem klonk helder en doordringend, terwijl allen zwegen. „De verraderlijke wolf behoort hem; de goede naam der Tequods zal niet in minachting komen hier in dit land.”

Het gelaat van August kreeg terstond een geheel andere uitdrukking, terwijl de Tequods, die reeds hunne wapenen hadden opgeheven, een misnoegd gebaar maakten en ze weer lieten zakken. Zeker hadden zij het bevel van hun opperhoofd niet zoo spoedig opgevolgd, als niet de vrees voor schande tegenover hunne naburen sterker geweest was dan de zucht om te martelen, waaraan zij gedacht hadden dezen dag hun lust bot te vieren.

Eindelijk had August in zijn angst juist het punt

DE STRAF.

aangeraakt waarop de Wilden het zwaktst waren; en, wat geen overreding had kunnen uitwerken, dat overwon hij door hen bang te maken voor de verachting, die hen van bevriende stammen ten deel zou vallen, als zij den grooten, nederigen man, wiens roem tot op uren afstands gevestigd was, vermoordden. August aarzelde niet om van het gunstige oogenblik gebruik te maken. Driftig sneed hij nogmaals de boeien los, en keerde toen met een vriendelijk en opgeruimd gelaat weder tot de krijgslieden.

„De Tequods zijn edel en grootmoedig,” zeide hij met luide stem. „De groote geest ziet op dit oogenblik met welgevallen op zijn kinderen neder, en zal hun deugd beloonen. De roode krijgslieden en de bleekhuiden zullen als uit één mond uitroepen: „De roem der Tequods is groot!” Zij zijn even dapper als dankbaar. Een vriend kan zich op hen verlaten! Zij wilden hun vriend, den bleekhuid wreken, omdat men hem beleedigd had, maar toen hij smeekte om het behoud van zijn leven, toen hebben zij hem dat geschonken, omdat zij hun vriend lief hadden. De Tequods zijn een groote natie, geen ander overtreft hen in dapperheid en edelmoedigheid. Gij zult den bleekhuid altijd bereid vinden, om uw kranke krijgslieden te genezen.”

Deze vleierende woorden en hoofdzakelijk de schoone belofte, door August uitgesproken, bevredigden de gemoederen der Indianen, en deed spoedig hun

DE STRAF.

wrevel in opgetogen blijdschap veranderen. Evenals kinderen, die een mooi stuk speelgoed gekregen hebben, zoo opgetogen waren ook de krijgslieden. Zij dansten en sprongen in het rond, en het bosch weerklonk van hunne vreugdegalmen, die zij geruimen tijd aanhieven, ter eere van den grooten nederigen man.

Al dien tijd had Wenonda met gebogen hoofd bij den martelpaal gestaan, en er niet aan gedacht van zijn vrijheid gebruik te maken. Eindelijk, toen allen weder zwegen, sloeg August zijn blik op den gevangene en op vriendelijken toon zeide hij: „Wenonda is vrij! Heeft de wolf geen lust om de vlucht door het bosch te nemen en tot zijn vader terug te keeren? Uncas zal hem met open armen ontvangen.”

Langzaam hief Wenonda zijn hoofd op, en keek August aan met een blik vol liefde, dankbaarheid en ootmoed. Daarna trad hij langzaam naar de krijgslieden en gaf door gebaren te kennen dat hij spreken wilde. Plotseling heerschte er onder de menigte een doodelijke stilte, allen bleven in gespannen aandacht luisteren, en men hoorde niets dan het zachte geruisch der bladeren.

„Wenonda moet spreken,” zeide de wolf op een indrukwekkenden toon. „Wenonda moet in tegenwoordigheid van allen, die hier aanwezig zijn, bekennen, dat hij onrechtvaardig gehandeld heeft. Hij

DE STRAF.

haatte de bleekhuiden, en de bleekhuiden beminden hem. Wenonda is er nu van overtuigd, want den grooten nederigen man heeft hem van den martel-paal bevrijd. Vroeger vertrouwde hij hem niet. Toen de bleekhuiden op ons grondgebied gekomen zijn, hebben zij mij een hert afgenomen, en het in mijn tegenwoordigheid afgemaakt en opgegeten. Wenonda was woedend. De bleekhuiden kwamen in de wigwams der Delawaren en verzochten land, en de hoofdman stond het hun toe. Wenonda kon er niets tegen doen, maar zijn haat werd steeds grooter. Hij zeide tot zich zelve: de bleekhuiden moeten sterven, zij zijn over het zoute water gekomen, om de roode mannen te bestelen, om hen het wild te ontnemen, en om ze uit hunne wigwams te verdrijven. Wenonda kende de bleekhuiden. Hij is in hun wigwams geweest en heeft ondervinding van hun hebzucht, gierigheid en logens. De bleekhuiden hebben gespleten tongen, en Wenonda dacht, dat de medicijnman en zijn vriend even slecht als de anderen waren. Hij was bevreesd voor zijn volk, en daarom doelde hij op hun leven."

De wolf zweeg eenigen tijd, alsof hij zijn toehoorders in de gelegenheid wilde stellen, zijn woorden rijpelijk te overleggen. Toen vervolgde hij:

„Wenonda wilde den bleekhuid doodden, en ziet, deze bleekhuid redde hem uit de tanden van den panther, toen hij juist een oogenblik te voren een pijl op

DE STRAF.

den bleekhuid had afgeschoten. De wolf verbeet zich van woede, want hij kon niet anders denken of de bleekhuiden waren over het zoute water gekomen met het doel om hem in het verderf te storten. Daar voer eensklaps de booze geest over Uncas, en de bleekhuid verdreef hem. Wenonda en nog vele krijgslieden werden ziek, doch de groote medicijnman genas ze allen. Toen begon Wenonda te twijfelen en zeide tot zichzelf: „De slimme wolf kan zich vergissen, deze bleekhuid kan wel anders zijn dan zijn stamgenooten!” Toen werd de medicijnman geroepen bij de Tequods; de bleekhuid ging tot hen. Toen dacht Wenonda: „Laat hij daar nu maar blijven! Is hij werkelijk goed, dan zullen wij wel van hem hooren. Is hij boos, dan zullen de Tequods hem wel uit hun wigwams verdrijven, en zodoende ontgaan de Delawaren de schande om voor ondankbaar gehouden te worden. Daarom mishandelde ik den vriend van den bleekhuid, en verdreef hem uit ons dorp. Toen kwam de boodschap van de Tequods, en Wenonda moest boeten voor hetgeen hij gedaan had om zijn stam van de vijanden te verlossen. Wenonda was gereed om te sterven, maar toen kwam de bleekhuid om hem te redden, en riep: „de verraderlijke wolf is vrij!”

Weder zweeg Wenonda, en trad met langzamen tred naar August, die met ingenomenheid de reden van den Indiaan had aangehoord.

DE STRAF.

„Mijn broeder,” zeide Wenonda op een zachten, liefelijken toon, „uwe liefde was grooter dan mijn haat. Wenonda is overwonnen en smeekt om uw vriendschap. Wil de bleekheid den toorn van den verraderlijken wolf vergeten en hem als een vriend aannemen?”

August was verteederd door de vrijwillige schuld-bekentenis van den jendigen krijgsheld. Hij omhelsde hem en drukte hem aan zijn borst. „Ik ben niet boos op u, maar bemin u als een broeder,” zeide August. „Wenonda en August zullen van heden af de beste vrienden zijn.”

De jonge Indiaan was buiten zichzelf van vreugde en legde voor een oogenblik de stugheid, die gewoonlijk zijn volkstam eigen is, geheel af. Er blonk een traan in zijn oogen; hij ging eenige schreden achterwaarts en bedekte met beide handen het gelaat, omdat men zijn droefheid niet zien zou.

Spoedig vervoegde hij zich weder bij August en zeide: „De bleekheid en Wenonda zijn broeders, zij moeten te samen naar de Delawaren gaan. De bleekheid moet over het zoute water gaan, en zijn moeder naar dat land brengen. Wenonda zal over haar waken, de verraderlijke wolf zal haar leger steeds beveiligen; hij zal er voor zorgen dat geen vijanden haar overvallen. Wenonda is den bleekheid drie levens verschuldigd; hij zal zijn schuld trachten te voldoen,”

DE STRAF.

Een algemeene kreet van vreugde, door de aanwezige Tequos geuit, gaf te kennen dat de geheele stam ingenomen was met hetgeen gesproken was. En dat was niet te verwonderen, want even onverzoenlijk als de Indiaan is, indien hij beleedigd is, even dankbaar is hij ook voor ontvangen weldaden.

August deelde niet in deze algemeene luidruchtigheid, maar toch was hij inwendig gelukkiger dan de geheele menigte. Eindelijk was het hem dan toch gelukt, om een Wilde, maar tevens standvastige Wilde, door liefde en edelmoedigheid te bedwingen, en een hardnekkigen vijand in een trouw vriend te doen veranderen. Dit gevoel maakte hem zoo innig gelukkig, want nu hoopte hij zijn doel te kunnen bereiken en in staat gesteld te worden om zijn moeder en lieve zusters bij zich te krijgen. Dit doel was nu bereikt, en dat had hij te danken aan zijn zachtmoedigheid en aan zijn vertrouwen op God. Terwijl August op deze wijze zijn gedachten den vrijen teugel liet, kwam Ratty bij hem en drukte hem hartelijk de hand.

„Waarlijk,” zeide hij, „gij hebt een wonder verricht; nooit had ik gedacht dat gij het zoover brengen zou.”

„Mij alleen komt de eer niet toe,” antwoordde August en sloeg de oogen omhoog, „de liefde is sterker dan de haat, en Hij, die ons in liefde is voorgegaan,

DE STRAF.

heeft mij gesterkt en mij doen overwinnen. Haat, nijd, vrees, hoogmoed, alles moet eindelijk zwichten voor de kracht der liefde."

"Gij spreekt de waarheid," antwoordde Ratty getroffen, „want de kracht der liefde heeft mij aan u verbonden, en dat was waarlijk een even groot wonder als de verzoening en ootmoed van Wenonda."

Het was nog vroeg genoeg om vóór het vallen van den avond in het dorp der Delawaren te kunnen zijn. August drong er op aan om te vertrekken, en ofschoon de Tequods hem niet gaarne uit hun midden zagen weggaan, zoo verzetten zij zich toch niet tegen zijn voornemen, te meer toen hij voor oogen hield, dat Wenonda's vader, moeder en zuster in treurenden toestand verkeerden. Zij gaven de vrienden een sterk geleide mede, die hen tot aan de grensscheiding vergezelde. Nogmaals herhaalden zij de betuigingen van hun vriendschappelijke gezindheden, die nu noch ooit verbroken zouden worden. Tegen het vallen van den avond kwamen August, Wenonda en Ratty in het dorp der Delawaren aan. Groot was de vreugde van den vader, die zijn dood gewaande zoon gezond en levendig in de armen sloot. Groot was de opgetogenheid der mannen en vrouwen, dat zij de beste van hun krijgslieden, de geschiktste jager, weder vrij en gezond in hun midden hadden. Wenonda verhaalde wien hem van den martelpaal bevrijd had, en als het mogelijk geweest

DE STRAF.

ware, dat zij August nog meer eer bewijzen konden dan zij reeds gedaan hadden, dan zouden zij het zeker nu doen. Maar hij had reeds de achting van iedereen gewonnen, en deze nieuwe daad kon er slechts toe bijdragen om den vriendschapsband tusschen hen en de Delawaren nog nauwer aan te halen, zoodat er geen macht op aarde bestond, die in staat zou zijn dien te verscheuren.

Tlittah, de dochter van den hoofdman, was opgetogen van vreugde, en August kon niet meer zelfvoldoening hebben over de verzoening met Wenonda, als de jeugdige zuster van den Delawaar, nu zij rust en vrede had, en niet meer beangst behoefde te zijn voor het leven van haar vriend August.

BESLUIT.

August, die nu geen hinderpalen meer zag, maar zijn pad, waarop hij een gelukkige toekomst te gemoet ging, vrij vond, begon nu terstond toebereidselen te maken, om op zijn eigen grond een plek uit te kiezen, waarop een geschikte woning kon gebouwd worden voor zijn moeder en zusters. Ratty, die dagelijks zeer goed bemerkte, dat zijn vriend

BESLUIT.

nu een innig verlangen koesterde om naar Europa te gaan, maakte daar spoedig een einde aan.

„Ga, August,” zeide hij, „gij hebt hier nu toch geen rust meer, en ik beloof u, ik zal tijdens uwe afwezigheid alles even goed bestieren, dan dat gij er zelve bij waart; laat nu alles aan mij over. Ik zal wigwams bouwen, een stuk land omspitten, den grond bereiden, in één woord: ik zal alles doen, zoodat gij bij uw terugkomst alles in goeden staat en bewoonbaar zult terugvinden. Ga! ga! beste vriend, stoom de zee over, waar liefhebbende harten u wachten, want daar kunt gij voor het oogenblik nuttiger zijn dan hier.”

August gevoelde wel zooveel aandrang om naar de zijnen te gaan, dat hij niet lang wederstand bood, om aan den eisch van zijn vriend te voldoen.

Hij wees hem de plek, waar hij een huis gebouwd, en de eerste grond vruchtbaar gemaakt wilde zien. Daarna nam hij afscheid van zijn vriend en van de Delaware, wien hij de zekerste beloften moest geven om zoo spoedig mogelijk met de zijnen terug te komen. Toen toog hij naar New-York, vond spoedig een schip, dat zeilree lag, en stak naar zijn vaderland over. Gelukkig in Bremen aangekomen zijnde, gunde hij zich nauwelijks zooveel tijd om een bezoek te gaan afleggen bij den heer Strootroff, die met de grootste bewondering het verhaal van zijn lotgevallen aanhoorde, en hem hartelijk geluk wenschte met

BESLUIT.

de redding uit zoovele gevaren. Kapitein Steding, naar wien August natuurlijk terstond vroeg, was op een reis naar Koppenhagen, alzoo kon August hem niet spreken. Mijnheer Strootroff gaf hem echter de verzekering, dat de kapitein binnen een paar weken terug zou zijn, en dat hij hem dan zoolang er wel zou houden, totdat August met zijn familie gereed zou zijn, om de tweede reis naar Amerika te ondernemen. „Dat genoeg moet ik hebben,” zeide hij, „onze oude vriend Steding moet u en de uwen naar uw nieuwe standplaats brengen; ik zal hem daarvoor het beste schip afstaan, dat wij in de reederij bezitten. Dat de geheele overtocht voor mijn rekening geschiedt, is een zaak die van zelve spreekt, want het zou mij onmogelijk zijn, om met den redder van mijn kind te onderhandelen.”

August wilde dit schoone aanbod eerst niet aannemen, maar hij werd zoowel door den reeder als door zijn gemalin zoo overtuigd, dat weigeren onmogelijk was.

„Nu nog iets,” vervolgde mijnheer Strootroff, „op de afgelegen plaats, ver van de bewoonde wereld, in Amerika, waar gij u gaat vestigen, hebt gij behoefte aan honderderlei zaken, die lastig zijn, als gij ze moet ontberen.”

„Daar heb ik reeds aan gedacht,” antwoordde August, „en had plan om u te vragen bij wien ik mij voor dusdanige zaken het best vervoegen kan.”

BESLUIT.

„Laat dat nu aan mij over,” zeide de heer Strootroff. „Als gij terugkomt, zult gij alles goed verpakt in het schip vinden. Koop daarom niets, zelfs het geringste niet, gij kunt op mij rekenen, want ik heb eenige ondervinding in zulke zaken.”

August nam dit aanbod natuurlijk dankbaar aan en spoedde zich naar zijn geboorteplaats. Eindelijk kwam hij zonder oponthoud aan, liep terstond naar de woning zijner moeder en vond deze gezond en opgeruimd in het bijzijn van zijn zusters.

Zijn komst was een wederzien, een vreugde, een gejuich, dat niet te beschrijven is.

Geruimen tijd lagen de geliefden in elkanders armen, vreugdetranen rolden over de wangen, en de lippen stamelden klanken om God te danken, die hen allen weder zoo gelukkig bij elkander gebracht had.

August vertelde. Allen luisterden met geopende ooren en de schildering van het heerlijke land en de prachtige omstreken was zoo aanschouwelijk, dat noch moeder noch de zusters er iets tegen hadden, om met August de zeereis te ondernemen.

Nu bracht August in zijn geboorteplaats alles in orde; maar ofschoon hij geen oogenblik ongebruikt liet voorbijgaan, verliepen er toch eenige weken, voor de landverhuizers gereed waren om de reis naar het vreemde land te doen.

Zonder eenige wederwaardigheid kwamen zij te Bremen aan, en brachten daar eenige dagen ten

Blanken en zwarten.

BESLUIT.

huize van den heer Strootroff door, waar zij met bewijzen van liefde, hartelijkheid en achting overladen werden.

Het was voor August een prettige ontmoeting toen hij weder kapitein Steding zag, die zich zeer gelukkig gevoelde met de taak, om zijn vriend en de zijnen naar het nieuwe werelddeel te mogen brengen.

Daags vóór het vertrek, nam de heer Strootroff August mede naar zijn kantoor, en zeide: „waarde vriend, zoudt gij er in kunnen toestemmen dat zes of zeven fatsoenlijke huisgezinnen op uw grond in Amerika kwamen arbeiden? Zij kunnen natuurlijk het land niet koopen, daarvoor hebben zij geen geld genoeg, maar zij zullen u allen gaarne een behoorlijke pacht betalen.”

August was zeer ingenomen met dit plan. Het was onmogelijk hem iets aangener voor te stellen, dan dat hij de reis met eenige landgenooten maken zou.”

„Zij zijn mij allen hartelijk welkom,” zeide hij. „Mijn bezitting is zeer uitgestrekt; zij kunnen er allen werk genoeg vinden; van het betalen van pacht kan natuurlijk in den eersten tijd niets instaan.”

„Ik had mij voorgesteld dat gij zoo zoudt spreken,” antwoordde mijnheer Strootroff lachend. „Welnu, hier zijn de contracten. Alle lieden bevinden zich reeds met pak en zak op het schip; ik heb hen uit

BESLUIT.

uw naam daartoe de vrijheid gegeven, wel wetende dat gij dit goed zoudt vinden.”

August deelde zijn moeder deze zaak mede, en hierdoor werd het afscheid uit het vaderland minder moeielijk, nu men de overtuiging had, dat er zich landgenooten in hunne nabijheid kwamen vestigen.

De heer Strootroff overhandigde August een lijst van de zaken, die hij voor hem gekocht had. August wilde het bedrag daarvan betalen, maar hij wilde dit niet aannemen, en verwees hem naar kapitein Steding, die last ontvangen had om alles in orde te maken als de vrienden in Amerika zouden zijn aangekomen. Eindelijk was het oogenblik van scheiden daar; na hartelijk afscheid genomen te hebben van de familie Strootroff, scheepten onze reizigers zich in, en spoedig vloog het vlugge schip met zijn gezwollen zeilen over zee naar Amerika. De reis liep zonder wederwaardigheden af, en het schip werd gelost. Werktuigen, meubelen, zaden en wie weet niet al, alles kwam uit het schip; de heer Strootroff had voor alles gezorgd. Toen August alles in ontvangst had genomen, vroeg hij aan den kapitein om de rekening. Deze bezat die niet en had geen last ontvangen om geld aan te nemen. Nu eerst begreep August, dat de heer Strootroff hem al deze zaken present gegeven had. Diep geroerd verzocht hij den kapitein zijn dank te willen

BESLUIT.

overbrengen, wat de oude zeerob beloofde te zullen doen.

Daarna schafte August zich eenige trekpaarden en wagens aan, om daarmede de inboedels van vrouwen en kinderen naar het doel van de reis te vervoeren. Eindelijk namen allen afscheid van kapitein Steding.

„Nu moet gij eens goed luisteren, mijn jongen,” zeide hij tot August. „Over een jaar of wat kom ik bij u, om u niet meer te verlaten; zorg dat gij een hut voor mij gereed hebt, als ik ten minste als oude zeerob bij u welkom ben.”

„Het beste plekje zal nog niet goed genoeg voor u zijn,” antwoordde August, waarna hij met de zijnen de reis naar de bosschen aanving.

Er was ongeveer een jaar verlopen nadat August afscheid van de Delawaren genomen had. Weder was het midden op den dag en een heerlijke zonneschijn, toen hij de plek betrad, die hij tot woon- en verblijfplaats had uitgekozen. Maar hoe was hier alles veranderd. August vertrouwde zijn oogen niet, terwijl zijn reisgenooten verbaasd stonden te kijken, toen hij hen mededeelde, dat hier de plaats was waar zij hun werkkring zouden vinden. Een groot deel van het bosch was omgehouden, en in plaats van hooge boomen, zag men nu niets dan heerlijke korenvelden. Er was een groot huis gebouwd op den heuvel, vanwaar men een prachtig uitzicht had; aan

BESLUIT.

den eenen kant over de bouwvelden en aan den anderen op het kristalheldere water. Aller oogen waren met verbazing op dat prachtige schouwspel gericht.

„Lieve hemel!” riep August, „wie heeft dit alles zoo weten daar te stellen? Dat kan Ratty alleen niet gedaan hebben.”

„Zeker niet,” antwoordde Ratty, „die nu haastig uit een hut te voorschijn trad en August in de armen snelde. „Dat is het werk van Uncas, Wenonda, Mashoree en hunne dappere krijgslieden. Zij hebben voor u gearbeid toen gij afwezig waart, en zij zullen zeer verheugd zijn als gij met hun werk tevreden zijt.”

Die goede Indianen,” riep August met tranen in de oogen uit. „Laten wij allen spoedig hen onzen dank betuigen.”

Ongekunsteld was de vreugde der Delawaren en Tequods, toen zij August weder zagen, en zijn loftuifingen ontvingen. Al de landverhuizers werden door de Wilden hartelijk welkom geheeten, en Wenonda was de ijverigste om zorg te dragen, dat allen spoedig onder dak kwamen, zoodat er zich in de omgeving van het huis van August spoedig eenige hutten bevonden. Binnen een jaar was alles volbracht, en toen na dien tijd kapitein Steding zijn be-
lofte vervulde en zich te midden van zijn vrienden bevond, door wien hij met open armen ontvangen

BESLUIT.

werd, verheugde hij zich tevens in de welvaart, die zich overal bevond.

„August”, zoo besloot grootvader zijn vertelling, „leefde nog jaren lang in den kring van zijn huisgenooten en vrienden. De Indianen beminden hem innig en niet het minste Wenonda, wiens wraakzucht geheel overwonnen was door de liefde van den bleekhuid. Er rustte zegen op zijn werk. Een blik over deze schoone omgeving is een betere getuige dan alle woorden. Zijn aandenken blijve bij ons in eere, aan wiens vlijt wij al onze welvaart te danken hebben. Zijn asch rust in de schaduw van gindsche eik. Het is te wenschen, dat zijn geest ons altijd zal blijven omzweven, opdat wij hem waardig blijven, en zijn voorbeeld van *ware menschenliefde* trachten na te volgen.”

**Vroeger zijn verschenen van
FRANZ HOFFMANN.**

'T ZIJN MAAR KLEINIGHEDEN.
DE KINDEREN VAN DEN METZELAAR.
VISSCHER ANTON.
DE ZWERVER.
HET SLOT IN ZEE.
TWEE JONGENS.
PACHTER HALFORT.
ALI EN ZIJN VRIENDEN.
TIJD IS GELD.

Al deze werken zijn verkrijgbaar gebonden in linnen

banden à f 1,—.

Ingenaaid in gekleurd omslag à 75 cents.

UITGAVEN I. DE HAAN, HAARLEM.

KINDERBIBLIOTHEEK.

- No. 1. EEN VRIENDELIJEN MORGENSTOND.
„ 2. DE CAMELIA.
„ 3. DE BINNENKAMER VAN DEN HAND-
WERKSMAN.
„ 4. FRANZISKA.

Ieder deeltje is afzonderlijk verkrijgbaar.

Gebonden in keurige stempelband 85 cent.

Ingenaaid in geïll. omslag 50 cent.

UITGAVEN I. DE HAAN, HAARLEM.